

NARKO LOG

2023

PROFIL
ANALIZI

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE
DAİRE BAŞKANLIĞI

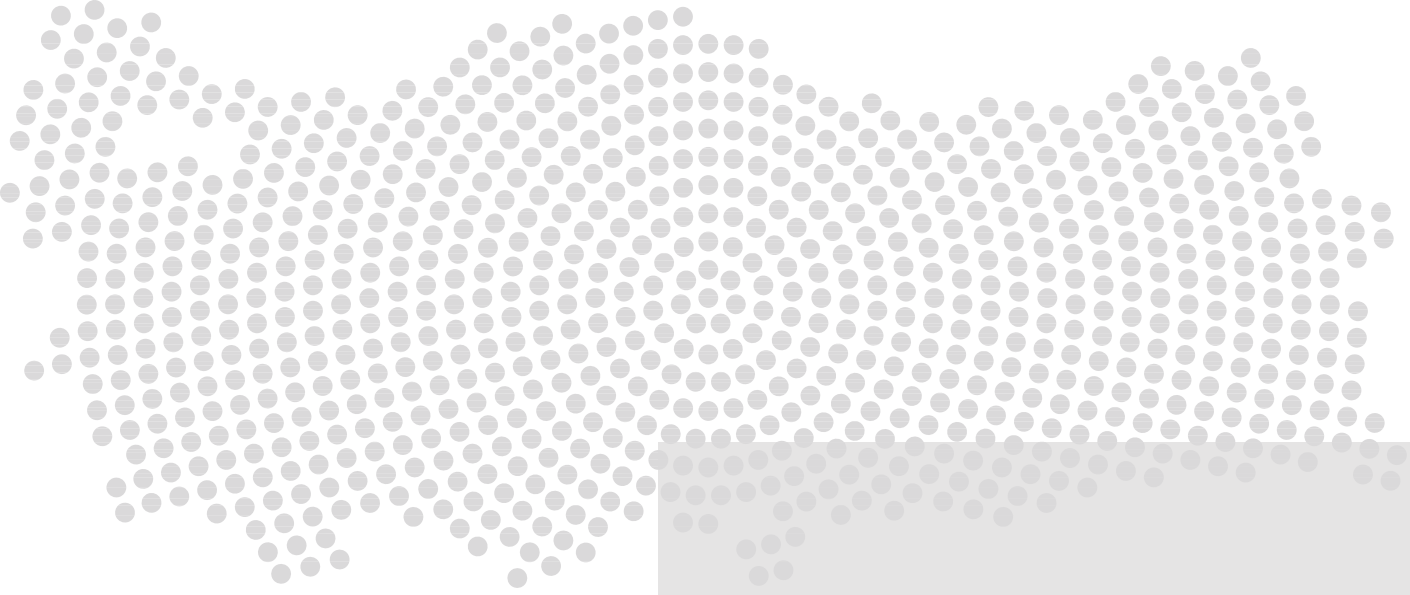
MADDE KULLANICILARI PROFİL ANALİZİ
2022 YILI NARKOLOG RAPORU

**Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı
İzleme Merkezi Şube Müdürlüğü**

ANKARA – 2023

NDB Yayınları: 49
Yayın No: 2023/4
1.Baskı

iÇİNDEKİLER

SUNUŞ	9
BÖLÜM I : MADDE KULLANICILARI GENEL PROFİL ANALİZİ	11
BÖLÜM II : MADDE KULLANICILARI ÖZEL PROFİL ANALİZLERİ	23
2.1. Metamfetamin Kullanıcı Profili	24
2.2. Eroin Kullanıcı Profili	31
2.3. Türk Ceza Kanunu (TCK) 188 Şüpheli Profili	38
2.4. Cinsiyete Göre Madde Kullanıcı Profili	45
SONUÇ	52

KISALTMALAR

2313 SKM	: 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna muhalefet suçları,
3713 SKM	: 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa muhalefet suçları,
6136 SKM	: 6136 sayılı Ateřli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna muhalefet suçları,
Bakanlık	: İçişleri Bakanlığı,
Başkanlık	: Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı,
Madde	: Uyuşturucu, uyarıcı ve halüsinojen narkotikler,
NARKOFORM	: 81 il Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüklerince haklarında uyuşturucu suçlarından dolayı adli işlem yapılan şüphelilere uygulanan anket formu,
NARKOLOG	: NARKOFORM'ları uygulayan ve Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde görev yapan Emniyet Teşkilatı personeli,
TCK 188 Suçları	: Türk Ceza Kanununun 188 inci maddesinde düzenlenmiş uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç etme suçları,
TCK 190 Suçları	: Türk Ceza Kanununun 190 inci maddesinde düzenlenmiş Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırmak için özel yer, donanım veya malzeme sağlayan suçlar,
TCK 191 Suçları	: Türk Ceza Kanununun 191 inci maddesinde düzenlenmiş Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanım suçları.

GRAFİKLER

BÖLÜM I : MADDE KULLANICILARI GENEL PROFİL ANALİZİ

Grafik 1.1. Cinsiyet Dağılımı.....	12
Grafik 1.2. İş Durumu.....	13
Grafik 1.3. Anne / Baba Yaşıyor Mu?	13
Grafik 1.4. Anne Öğrenim Durumu	14
Grafik 1.5. Baba Öğrenim Durumu	14
Grafik 1.6. Anne ve Baba Arasında Şiddet Var Mı?	15
Grafik 1.7. Aile İçinde Şiddet Var Mı?.....	15
Grafik 1.8. Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş	16
Grafik 1.9. Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün ve Alkol Kullanımı Var Mı?	16
Grafik 1.10. Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli.....	17
Grafik 1.11. Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı	17
Grafik 1.12. Uyuşturucu Maddeyi Kendi Evinde Kullananlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?	18
Grafik 1.13. Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi?	18
Grafik 1.14. Uyuşturucu Maddeyi Düzenli Kullanıyor Musunuz?	19
Grafik 1.15. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlkle Karşılaştı Mı?	19
Grafik 1.16. Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığınızdan Haberi Var Mı?	19
Grafik 1.17. Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığınızı Kaç Ay Sonra Öğrendi?	19
Grafik 1.18. Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü?.....	20
Grafik 1.19. Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü?	20

BÖLÜM II : MADDE KULLANICILARI ÖZEL PROFİL ANALİZİ

2.1. Metamfetamin Kullanıcı Profil Analizi

Grafik 2.1.1. Cinsiyet Dağılımı.....	24
Grafik 2.1.2. İş Durumu	24
Grafik 2.1.3. Anne / Baba Yaşıyor Mu?	24
Grafik 2.1.4. Anne / Baba Birliktelik Durumu	25
Grafik 2.1.5. Anne ve Baba Arasında Şiddet Var Mı?.....	25
Grafik 2.1.6. Aile İçinde Şiddet Var Mı?.....	26
Grafik 2.1.7. Medeni Durumu	26
Grafik 2.1.8. İlk Kez Uyuşturucu Kullandığındaki Medeni Durumu	26
Grafik 2.1.9. Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş	26
Grafik 2.1.10. Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün ve Alkol Kullanımı Var Mı ?	26
Grafik 2.1.11. Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli	27
Grafik 2.1.12. Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi ?	28
Grafik 2.1.13. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlkle Karşılaştı Mı ?	28
Grafik 2.1.14. Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığınızdan Haberi Var Mı?	28
Grafik 2.1.15. Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığınızı Kaç Ay Sonra Öğrendi?.....	29
Grafik 2.1.16. Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü?.....	29
Grafik 2.1.17. Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü ?.....	29

2.2. Eroin Kullanıcı Profil Analizi

Grafik 2.2.1. Cinsiyet Dağılımı.....	31
Grafik 2.2.2. İş Durumu	31
Grafik 2.2.3. Anne / Baba Yaşıyor Mu?.....	31
Grafik 2.2.4. Anne / Baba Birliktelik Durumu	32
Grafik 2.2.5. Anne ve Baba Arasında Şiddet Var Mı?	32
Grafik 2.2.6. Aile İçinde Şiddet Var Mı?	33
Grafik 2.2.7. Medeni Durumu	33
Grafik 2.2.8. İlk Kez Uyuşturucu Kullandığındaki Medeni Durumu	33

Grafik 2.2.9. Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş.....	33
Grafik 2.2.10. Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün ve Alkol Kullanımı Var Mı ?	33
Grafik 2.2.11. Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli.....	34
Grafik 2.2.12. Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi ?.....	35
Grafik 2.2.13. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlkle Karşılaştı Mı ?	35
Grafik 2.2.14. Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığınızdan Haberi Var Mı?.....	35
Grafik 2.2.15. Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığınızı Kaç Ay Sonra Öğrendi?	36
Grafik 2.2.16. Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü ?	36
Grafik 2.2.17. Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü ?	36

2.3. Türk Ceza Kanunu (TCK) 188 Şüpheli Profili

Grafik 2.3.1. Cinsiyet Dağılımı.....	38
Grafik 2.3.2. İş Durumu	38
Grafik 2.3.3. Anne / Baba Yaşıyor Mu?.....	39
Grafik 2.3.4. Kardeş Sayısı.....	39
Grafik 2.3.5. Anne Öğrenim Durumu.....	39
Grafik 2.3.6. Baba Öğrenim Durumu?	39
Grafik 2.3.7. Anne ve Baba Arasında Şiddet Var Mı?	40
Grafik 2.3.8. Aile İçinde Şiddet Var Mı?.....	40
Grafik 2.3.9. Çocuğu Var Mı?	40
Grafik 2.3.10. Uyuşturucu Madde Denediniz Mi?	40
Grafik 2.3.11. Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş.....	40
Grafik 2.3.12. Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün/Alkol Kullanımı Var Mı ?	40
Grafik 2.3.13. Uyuşturucu Madde Ele Geçti Mi?.....	41
Grafik 2.3.14. Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli.....	41
Grafik 2.3.15. Aylık Ele Geçen Toplam Para.....	41
Grafik 2.3.16. Ele Geçen Aylık Kazancın Ne Kadarını Uyuşturucuya Harcıyor?.....	41
Grafik 2.3.17. Uyuşturucu Maddeyi Kendi Evinde Kullananlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?.....	42
Grafik 2.3.18. Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi ?	42
Grafik 2.3.19. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlkle Karşılaştı Mı ?	42
Grafik 2.3.20. Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığınızdan Haberi Var Mı?.....	43
Grafik 2.3.21. Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığınızı Kaç Ay Sonra Öğrendi?.....	43
Grafik 2.3.22. Sizin Haricinizde Aile Fertlerinden Uyuşturucu Madde Kullanan Var Mı?	43
Grafik 2.3.23. Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü ?	43
Grafik 2.3.24. Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü ?	43

2.4. Cinsiyete Göre Madde Kullanıcı Profil Analizi

Grafik 2.4.1. İş Durumu.....	45
Grafik 2.4.2. Anne / Baba Yaşıyor Mu?.....	45
Grafik 2.4.3. Anne / Baba Birliktelik Durumu.....	46
Grafik 2.4.4. Anne ve Baba Arasında Şiddet Var Mı?.....	46
Grafik 2.4.5. Aile İçinde Şiddet Var Mı?	47
Grafik 2.4.6. Medeni Durumu.....	47
Grafik 2.4.7. İlk Kez Uyuşturucu Kullandığındaki Medeni Durumu	47
Grafik 2.4.8. Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş	47
Grafik 2.4.9. Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün ve Alkol Kullanımı Var Mı ?	47
Grafik 2.4.10. Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli.....	48
Grafik 2.4.11. Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi ?	49
Grafik 2.4.12. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlkle Karşılaştı Mı ?	49
Grafik 2.4.13. Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığınızdan Haberi Var Mı?.....	49
Grafik 2.4.14. Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığınızı Kaç Ay Sonra Öğrendi?.....	50
Grafik 2.4.15. Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü ?	50
Grafik 2.4.16. Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü ?	50

TABLolar

BÖLÜM I : MADDE KULLANICILARI GENEL PROFİL ANALİZİ

Tablo 1.1. İkamet Yeri	12
Tablo 1.2. Öğrenim Durumu	12
Tablo 1.3. İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı	13
Tablo 1.4. Anne / Baba Birliktelik Durumu	13
Tablo 1.5. Kiminle Birlikte Yaşıyor?	14
Tablo 1.6. Anne / Baba Meslek Dağılımı	14
Tablo 1.7. Medeni Durumu	15
Tablo 1.8. İlk Kez Uyuşturucu Madde Kullandığındaki Medeni Durumu	15
Tablo 1.9. İlk Denenen Uyuşturucu Madde	16
Tablo 1.10. Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde	17
Tablo 1.11. Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni	18
Tablo 1.12. Tedavi Olmak İstiyor Mu?	18
Tablo 1.13. Uyuşturucu Madde Kullanım Sıklığınız?	19
Tablo 1.14. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlkle Karşılaştı?	19
Tablo 1.15. Aile Fertlerinizden Uyuşturucu Madde Kullandığınızı İlk Kim Öğrendi?	20
Tablo 1.16. Hangi Farklı Suç Türünden İşlem Gördü ?	20

BÖLÜM II : MADDE KULLANICILARI ÖZEL PROFİL ANALİZİ

2.1. Metamfetamin Kullanıcı Profil Analizi

Tablo 2.1.1. İkamet Yeri	24
Tablo 2.1.2. Öğrenim Durumu	24
Tablo 2.1.3. İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı	24
Tablo 2.1.4. Kiminle Birlikte Yaşıyor?	25
Tablo 2.1.5. Anne / Baba Meslek Dağılımı	25
Tablo 2.1.6. Anne / Baba Öğrenim Durumu	25
Tablo 2.1.7. İlk Denenen Uyuşturucu Madde	26
Tablo 2.1.8. Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde	27
Tablo 2.1.9. Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı	27
Tablo 2.1.10. Uyuşturucu Maddeyi Kullananlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?	27
Tablo 2.1.11. Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni	28
Tablo 2.1.12. Tedavi Olmak İstiyor Mu?	28
Tablo 2.1.13. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlkle Karşılaştı?	28
Tablo 2.1.14. Aile Fertlerinizden Uyuşturucu Madde Kullandığınızı İlk Kim Öğrendi?	29
Tablo 2.1.15. Hangi Farklı Suç Türünden İşlem Gördü ?	29

2.2. Eroin Kullanıcı Profil Analizi

Tablo 2.2.1. İkamet Yeri	31
Tablo 2.2.2. Öğrenim Durumu	31
Tablo 2.2.3. İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı	31
Tablo 2.2.4. Kiminle Birlikte Yaşıyor?	32
Tablo 2.2.5. Anne / Baba Meslek Dağılımı	32
Tablo 2.2.6. Anne / Baba Öğrenim Durumu	32
Tablo 2.2.7. İlk Denenen Uyuşturucu Madde	33

Tablo 2.2.8. Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde.....	34
Tablo 2.2.9. Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı	34
Tablo 2.2.10. Uyuşturucu Maddeyi Kullananlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?	34
Tablo 2.2.11. Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni	35
Tablo 2.2.12. Tedavi Olmak İstiyor Mu?.....	35
Tablo 2.2.13. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlkle Karşılaştı?.....	35
Tablo 2.2.14. Aile Fertlerinizden Uyuşturucu Madde Kullandığınızı İlk Kim Öğrendi?	36
Tablo 2.2.15. Hangi Farklı Suç Türünden İşlem Gördü ?.....	36

22.3. Türk Ceza Kanunu (TCK) 188 Şüpheli Profili

Tablo 2.3.1. İkamet Yeri	38
Tablo 2.3.2. Öğrenim Durumu	38
Tablo 2.3.3. İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı	38
Tablo 2.3.4. Anne / Baba Birliktelik Durumu	39
Tablo 2.3.5. Kiminle Birlikte Yaşıyor?.....	39
Tablo 2.3.6. Anne Meslek Dağılımı	39
Tablo 2.3.7. Baba Meslek Dağılımı	39
Tablo 2.3.8. Medeni Durumu	40
Tablo 2.3.9. İlk Kez Uyuşturucu Madde Kullandığındaki Medeni Durumu	40
Tablo 2.3.10. İlk Denenen Uyuşturucu Madde	41
Tablo 2.3.11. Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde.....	41
Tablo 2.3.12. Uyuşturucu Maddeyi Genel Temin Şekli	41
Tablo 2.3.13. Uyuşturucu Maddeye Para Harcıyor Mu?	41
Tablo 2.3.14. Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı	42
Tablo 2.3.15. Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni	42
Tablo 2.3.16. Tedavi Olmak İstiyor Mu?	42
Tablo 2.3.17. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlkle Karşılaştı?.....	42
Tablo 2.3.18. Aile Fertlerinizden Uyuşturucu Madde Kullandığınızı İlk Kim Öğrendi?	43
Tablo 2.3.19. Sizin Haricinizde Aile Fertlerinden Uyuşturucu Madde Kullanan Birey	43
Tablo 2.3.20. Hangi Suç Türünden İşlem Gördü?	43
Tablo 2.3.21. Hangi Farklı Suç Türünden İşlem Gördü ?	43

2.4. Cinsiyete Göre Madde Kullanıcı Profil Analizi

Tablo 2.4.1. İkamet Yeri	45
Tablo 2.4.2. Öğrenim Durumu	45
Tablo 2.4.3. İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı	45
Tablo 2.4.4. Kiminle Birlikte Yaşıyor?	46
Tablo 2.4.5. Anne / Baba Meslek Dağılımı	46
Tablo 2.4.6. Anne / Baba Öğrenim Durumu	46
Tablo 2.4.7. İlk Denenen Uyuşturucu Madde	47
Tablo 2.4.8. Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde	48
Tablo 2.4.9. Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı	48
Tablo 2.4.10. Uyuşturucu Maddeyi Kullananlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?	48
Tablo 2.4.11. Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni	49
Tablo 2.4.12. Tedavi Olmak İstiyor Mu?.....	49
Tablo 2.4.13. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlkle Karşılaştı?.....	49
Tablo 2.4.14. Aile Fertlerinizden Uyuşturucu Madde Kullandığınızı İlk Kim Öğrendi?	50
Tablo 2.4.15. Hangi Farklı Suç Türünden İşlem Gördü ?	50

SUNUŞ

Narkotik mücadelesi üç temel ayak üzerinde ilerler. Bunlar; kolluk faaliyetlerini içeren arzla mücadele, bilgilendirme faaliyetlerini içeren önleme/eğitim ve bağımlı bireylerin iyileştirilmesi ve yeniden topluma kazandırılmalarını içeren tedavi/rehabilitasyon süreçleridir. Bu süreçlerin/ayakların birbirinden ayrılmadan ve ahenk içinde hareket etmesi, mücadelenin başarıya ulaşması için zorunluluktur.

Günümüz dünyasının en önemli sorunları arasında yer alan madde kullanımı, bağımlılığa neden olan ve fakat tedavi edilebilir bir hastalıktır. Bunun yanında madde bağımlılığının nörolojik etkileri ve buna bağlı olarak farklı suçlara karışılması, ayrıca uyuşturucunun arzını ortaya çıkarması, önemli bir toplumsal güvenlik sorununu oluşturmaktadır.

Sorunun tespiti ve çözüm önerileri geliştirilebilmesi, arz, önleme/eğitim ve tedavi/rehabilitasyon faaliyetlerinin amaca uygun şekilde yürütülebilmesi için uyuşturucu suçlarına karışan kişilerin profiline çıkarılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bu önceliklerden yola çıkılarak Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı tarafından, İçişleri Bakanlığının 25.01.2018 tarihli onayıyla NARKOLOG isimli bir proje başlatılmıştır. Proje kapsamında illerimizde haklarında uyuşturucu suçlarından dolayı işlem yapılan kişilere NARKOFORM adıyla bir anket uygulanmaktadır.

Çalışmanın Amacı

Uyuşturucu suçlarının arkasında yatan nedenlerin ve risk faktörlerinin belirlenmesi yoluyla, uyuşturucu maddelerin arzı, madde kullanımı, bağımlılığı, tedavi ve rehabilitasyon alanlarında yaşanan sorunlarla daha güçlü ve etkin biçimde mücadele edilmesi amaçlanmaktadır.

Çalışmanın Kapsamı

Çalışma 2022 yılını kapsamaktadır. 81 ilimizde İl Emniyet Müdürlüklerinin adli birimleri tarafından uyuşturucu suçlarından dolayı soruşturma gören şüpheliler evreni oluşturmaktadır. Anketimiz, şüpheliler hakkında yürütülen adli işlemler tamamlandıktan sonra ve tamamıyla gönüllülük esasına göre uygulanmaktadır.

Türkiye genelinde polis tarafından 2022 yılında, uyuşturucu suçlarından dolayı **278.882** şüpheliye adli işlem yapılmıştır. Söz konusu şüphelilerin, **51.629'**una (**%18.5**) anket uygulanmıştır ve raporlamada mükerrer veriler hariç tutulmuştur. Bu rapordaki bulgular, **"Hayatının herhangi döneminde madde kullandığını beyan eden" 31.406** kişinin verileriyle hazırlanarak çıkarılmıştır.

NARKOFORM'ların Hazırlık ve NARKOLOG'ların Eğitim Süreci

- Literatürde kullanılan anket ve ölçekler incelenerek, 2 bölüm ve 77 soru halinde bir anket formu oluşturulmuştur.
- Anketin amaca yönelik işlevselliğini ölçebilmek adına, 07 – 16 Şubat 2018 tarihleri arasında iki dönem halinde ve Ankara Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde (96) şüpheliye pilot çalışma yapılmıştır.
- 27.02.2018 tarihinde yapılan 32. TUBİM Bilim Kurulu toplantısında söz konusu formun düzenlenecek eğitimler akabinde 81 ilde uygulanmasına karar verilmiştir.
- Proje başlangıcından günümüze kadar, Başkanlık ve 81 il ve narkotik biriminde çalışan toplam 325 personele anketleri uygulamak üzere NARKOLOG eğitimi verilmiştir. 2018 yılında ilk eğitim uygulanmış ve Tablet PC dağıtımı yapılmıştır.

NARKOFORM'un Uygulanması

- Anket formlarının etkin bir biçimde değerlendirilmesi amacıyla bir yazılım tasarlanarak, POL-NET Bağlantılı Tablet-PC'lere yüklenmiştir.
- Sistemi verimli şekilde kullanabilmek ve hata payını asgari düzeye indirebilmek amacıyla Ankara'da (1) haftalık yazılım deneme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- 06.06.2018 tarihi itibarıyla NARKOFORM'ların uygulanmasına geçilmiştir. 24 saat esasına göre tabletler üzerinden doldurulan formlar, POL-NET üzerinden online olarak Başkanlığa iletilmektedir.

Bu raporda; başta uyuşturucunun arzıyla mücadele eden kolluk birimlerimize, bunun yanında önleme/eğitim ve tedavi/rehabilitasyon faaliyeti yürüten kurumlarımıza ve konuyla ilgili yapılan akademik çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülen analiz sonuçları sunulmuştur.

BÖLÜM

MADDE KULLANICILARI GENEL PROFİL ANALİZİ

BÖLÜM I: MADDE KULLANICILARI GENEL PROFİL ANALİZİ

Çalışma 2022 yılını kapsamaktadır. Bu rapordaki bulgular, "Hayatının herhangi döneminde madde kullandığını beyan eden" 31.406 kişinin verileriyle hazırlanarak çıkarılmıştır.

○ Cinsiyet Dağılımı

Uyuşturucu suçları, erkek egemen bir suç türüdür. Polis tarafından gözaltına alınan şüpheliler bakımından kadınların bu suçtan daha uzak olduğu söylenebilir.

Örneklemin cinsiyetine baktığımızda, %93,8'i erkek, %6,2'si ise kadınlardan oluşmaktadır.

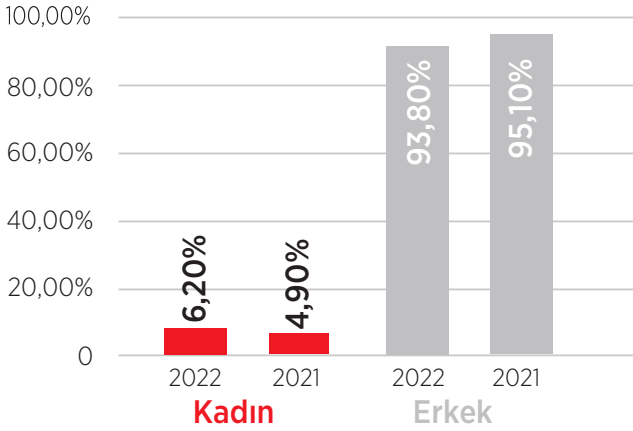
Suç türlerine göre cinsiyet yüzdelerine bakıldığında;

- TCK 188 suçlarından işlem görenlerin %5,9'u
- TCK 190 suçlarından işlem görenlerin %3,9'u,
- TCK 191 suçlarından işlem görenlerin %6,2'si ve
- 2313 SKM suçlarından işlem görenlerin %4,8'i kadındır.

2022 yılında; bir önceki yıla göre örneklemin cinsiyeti bakımından kadınlarda artış mevcuttur. Sonuçlar 2018 Genel Nüfusta Madde Kullanım Yaygınlığı Anketi ile de uyumludur.

TÜİK verilerine göre Türkiye nüfusunun %49,9'u kadın, %50,1'si erkektir. Türkiye genelindeki erkek nüfus yüzdesinin çok üzerinde bir orana NARKOLOG Projesi'nde ulaşılması dikkat çekicidir.

Grafik 1.1. Cinsiyet Dağılımı

○ İkamet Yeri

Örnekleme son beş yılda en uzun ikamet ettiğiniz yer sorusuna %79,5'in il merkezi/ilçe merkezi cevabını vermiştir. Geçtiğimiz yılda bu oran %82,6'dır. Uyuşturucu sorununun kent merkezinde daha yoğun görüldüğü söylenebilir.

Tablo 1. İkamet Yeri

İkamet Yeri	2022	2021
İl Merkezi - Merkez İlçe	79,5	82,6
İlçe	19,2	16,3
Köy	1,0	0,8
Kasaba	0,3	0,3

○ Öğrenim Durumu¹

Örneklemin eğitim durumlarına bakıldığında %31,6'sı lise ve üzeri öğrenim düzeyine sahiptir. Bu oran 2021'de %26,6'dır.

Literatürde, uyuşturucu suçlarına karışanların eğitim durumunun düşük olduğu söylenir. NARKOLOG çalışmasında da buna ilişkin sonuçlar elde edilmektedir. Buradan hareketle eğitim seviyesi yükseldikçe uyuşturucu suçlarına karışma olasılığının azaldığı yönünde bir kanaat oluşabilir.

TÜİK verilerine göre, lise altı öğrenim düzeyine sahiplilik oranı %60,5'dir. NARKOLOG verilerinde ise bu oran %68,6'dır. Türkiye genelindeki lise altı öğrenim düzeyine sahip kişi yüzdesinden çok daha fazla orana NARKOLOG Projesi'nde ulaşılmıştır.

Tablo 1.2. Öğrenim Durumu

Öğrenim Durumu	2022	2021	TÜİK
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunu	35,8	38,2	24,8
İlkokul Mezunu	30,2	32,2	22,3
Lise Mezunu	27,6	23,6	22,0
Üniversite - Yüksekokul Mezunu	3,8	2,8	15,4
Okuryazarım (Mezun Değil)	1,3	1,6	9,9
Okumaz-Yazmaz	1,3	1,4	2,5
Yüksek Lisans - Doktora Mezunu	0,2	0,2	2,1

○ İş Durumu

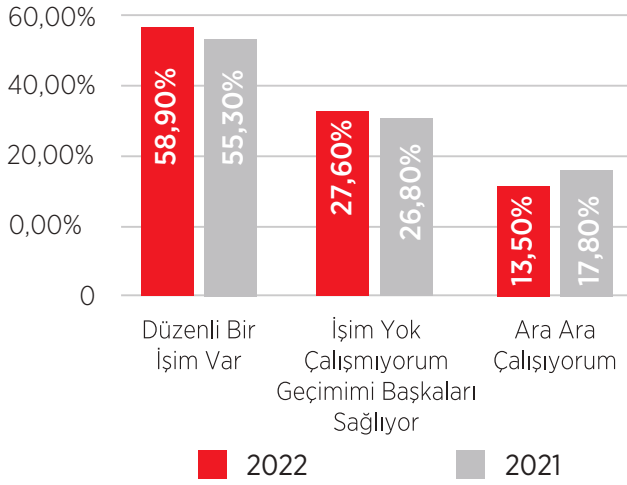
Örnekleme arasında düzenli bir işim var diyenlerin (18.498 kişi) oranı %58,9'dur.

Örneklemin çalışma durumunda bir önceki yıla göre, ara ara çalışanların oranında düşüş görülmektedir.

İşsizliğin bir sorun olduğu söylenebilir ama bu durum, madde kullanımında doğrudan riskli bir sebep olarak görülmemektedir.

1 Öğrenim durumu hesaplanırken, mevcut öğrenim gördüğü kategori, okul terklerde ise son diploma baz alınmıştır.

Grafik 1.2. İş Durumu

İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı

Örneklemin iş durumuna göre meslek dağılımında, 'düzenli bir işim var' ve 'ara ara çalışıyorum' diyen kişilerde en sık görülen meslek tabloda sunulmuştur.

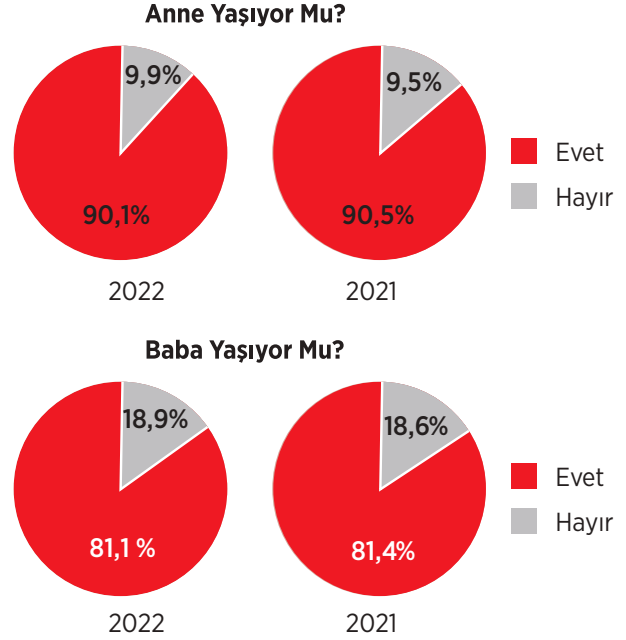
Tablo 1. 3. İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı

Meslek Grupları	2022	2021
İşçi	13,4	13,1
İnşaatçı	6,5	7,4
Esnaf	4,1	4,5
Şoför	3,1	2,8
Seyyar Satıcı	3,0	3,7
Oto Tamirci	2,9	2,9
Garson	2,9	2,6
Çiftçi	2,3	2,0
Pazarlama İşi	2,1	1,6
Fırıncı	2,1	2,0
Boyacı	2,0	2,7
Taksici	1,9	2,2
Fabrika İşçisi	1,9	2,0
Tesisatçı	1,9	1,8
Mobilyacı	1,5	1,2
Kasiyer/Tezgahtar	1,4	1,4
Kahvehaneci	1,3	1,4
Kaynakçı	1,2	1,0
Diğer Meslekler	44,5	43,7

Anne / Baba Yaşıyor Mu?

Örneklemin anne ve babalarının hayatta olma durumu grafiklerde gösterilmiştir.

Grafik 1.3. Anne / Baba Yaşıyor Mu?

Anne / Baba Birliktelik Durumu

Örneklemin %71,5'inin anne ve babası birlikte yaşamaktadır.

Anne veya babası ölen, boşanmış olan, ayrı yaşayan veya soruya cevap vermek istemeyenlerin oranı %28,5'tir

Tablo 1.4. Anne ve Baba Birliktelik Durumu

Birliktelik Durumu	2022	2021
Birlikte yaşıyorlar	71,5	71,4
Annem/babam öldü	15,1	17,2
Ayrı yaşıyorlar/boşandılar	8,2	6,5
Cevap vermek istemiyorum	4,9	4,2
Çok eşli	0,3	0,7

Kiminle Birlikte Yaşıyor?

Örneklemin %87,4'ü aile fertleriyle² birlikte yaşamaktadır. Bir önceki yıla göre kısmi yükseliş mevcuttur.

Suç türüne göre aile fertleriyle yaşayanların oranlarının;

- 2313 SKM suçlarından işlem görenlerde %89,1,
- TCK 188 suçlarından işlem görenlerde %84,9,
- TCK 190 suçlarından işlem görenlerde %76,3 ve
- TCK 191 suçlarından işlem görenlerde %88 olduğu görülmektedir.

Ayrıca medeni durumu bekar olan kişilerde aile fertleriyle yaşayanların oranlarını incelediğimizde;

2 Aile fertleri ifadesi; anne, baba, eş ve kardeşin biri veya birkaçını betimlemek için kullanılmıştır.

- TCK 188 suçlarından işlem gören bekar kişilerin %83,9'u,
- TCK 191 suçlarından işlem gören bekar kişilerin ise %88,5'i aile fertleriyle birlikte yaşadığı ortaya çıkmıştır.

Örneklemin ortalama 4,1 kardeş sayısına sahip olduğu görülmektedir. Kardeş sayısına kişinin kendisi dahildir.

TÜİK verilerine göre hane halkı ortalama çocuk sayısı 3,2'dir.

Tablo 1.5. Kiminle Birlikte Yaşıyor

Kiminle Birlikte Yaşıyor	2022	2021
Aile Fertleri	87,4	86,7
Yalnız	7,5	7,3
Ev arkadaşı/ları	3,1	4,3
Sevgili/Partner	1,1	0,9
Akraba	0,4	0,4
Sokakta / Parkta diğer evsizlerle	0,4	0,4
Oda arkadaşı (Devlet/Özel/Vakıf Yurdu)	0,1	0,1

○ Anne / Baba Meslek Dağılımı

Anne / baba meslek dağılımlarında en sık görülen 4 meslek tabloda sunulmuştur.

Anne mesleği incelendiğinde, madde kullananların annelerinin çoğunlukla ev hanımı olduğu görülmektedir.

Örneklemin %90,9'unun annesinin "ev hanımı" olması, literatürde ön kabul olan "çalışan ailelerin çocuklarının madde kullanımında daha çok risk altında olduğu" görüşüyle uyumsuzdur.

TÜİK verilerine göre ülke geneli "ev hanımı" yüzdesi %30,8'dir.

Babaların %73,8'inin düzenli bir geliri olduğu söylenebilir.

Tablo 1.6. Anne / Baba Meslek Dağılımı

Anne Mesleği	2022	2021
Ev Hanımı	90,9	92,2
Emekli	1,7	1,6
Çiçekçi	1,0	0,8
İşçi	0,9	0,7
Diğer Meslekler	5,5	4,7

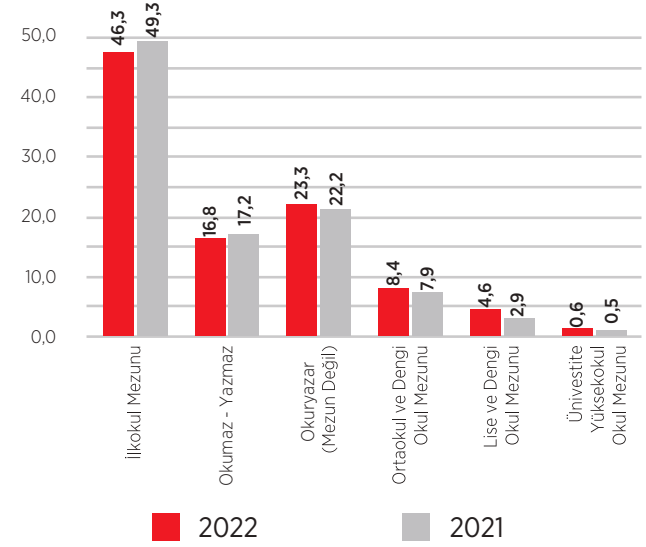
Baba Mesleği	2022	2021
Emekli	22,3	22,4
Düzenli İşi Yok	16,8	16,5
İşsiz (Çalışmıyor)	9,4	9,6
Esnaf	8,9	9,1
Diğer Meslekler	42,6	42,4

○ Anne Öğrenim Durumu

Anne öğrenim durumu incelendiğinde;

- Annelerde "lise ve üzeri" eğitim düzeyi %5,2'dir.
- Oranlar, örneklemin eğitim durumuna göre daha düşük olduğu değerlendirilmektedir.

Grafik 1.4. Anne Öğrenim Durumu

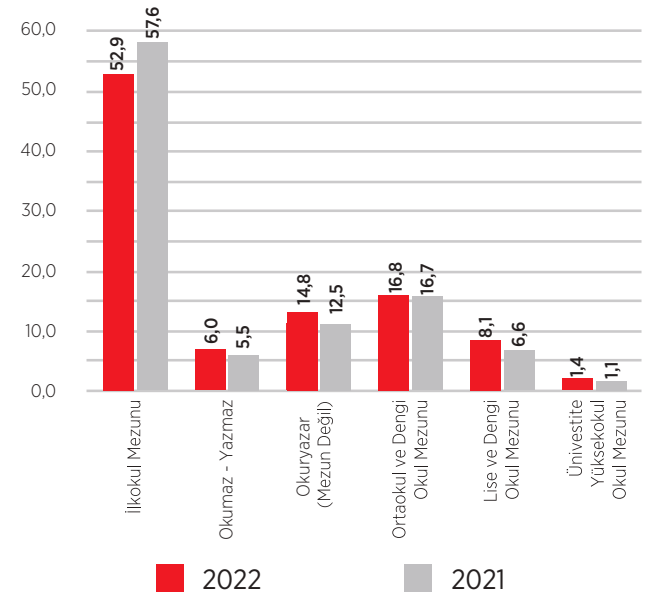

○ Baba Öğrenim Durumu

Baba öğrenim durumları incelendiğinde;

- Babalarda "lise ve üzeri" eğitim düzeyi %9,5'tir.
- Oranlar, örneklemin eğitim durumuna göre daha düşük olduğu değerlendirilmektedir.

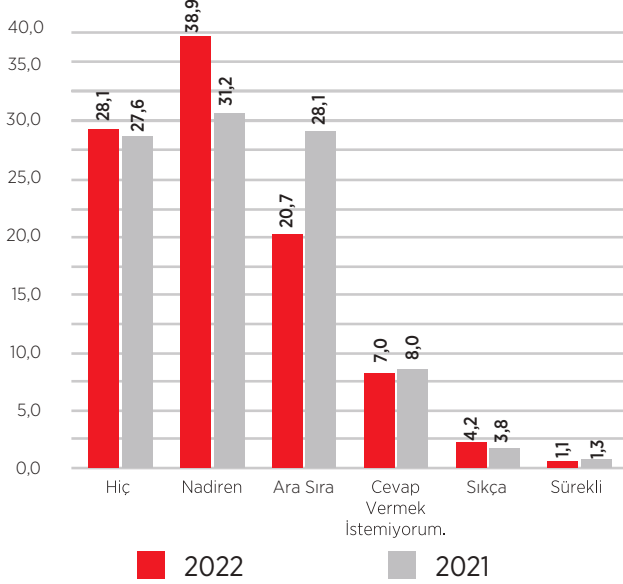
Grafik 1.5. Baba Öğrenim Durumu

○ Anne ve Baba Arasında Şiddet Var Mı?

Örnekleme anne ve baba arasında şiddet yaşanıp yaşanmadığı sorulmuştur. %28,1'lik oran hiç şiddet yaşanmadığını ifade etmiştir.

Grafik 1.6. Anne ve Baba Arasında Şiddet Var Mı?

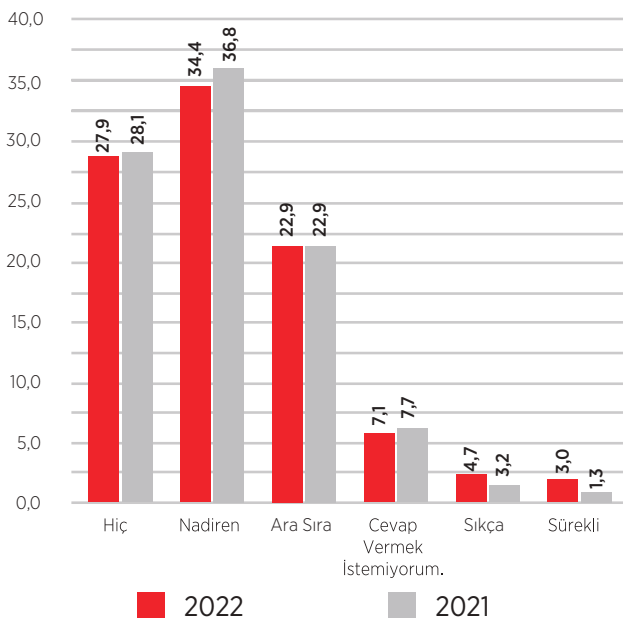

○ Aile İçinde Şiddet Var Mı?

Aile içinde şiddet var mı? Sorusuna %27,9'luk oranında hiç cevabı verilmiştir.

Literatürde parçalanmış veya ilişki ve iletişimin düzgün yürümediği ailelere mensup çocuklarda, uyuşturucu kullanma riskinin yüksek olduğu gibi bir tespit bulunmaktadır. 2022 yılında bu soruya verilen cevaplar literatürü kısmen doğrulamaktadır.

Grafik 1.7. Aile İçinde Şiddet Var Mı?

○ Medeni Durumu

Örneklemin mevcut medeni durumunu incelendiğinde; %61'i bekar, %30'u ise evlidir.

%34,1'inin çocuğu vardır,

Mevcut medeni durumu "bekar" olan kişileri suç türüne göre incelendiğinde ise;

- TCK 188 suçlarından işlem görenlerin %50,5'i,
- TCK 190 suçlarından işlem görenlerin %65,8'i,
- TCK 191 suçlarından işlem görenlerin %63,8'i ve
- 2313 SKM suçlarından işlem görenlerin %37'sinin bekar olduğu görülmektedir.

Tablo 1.7. Medeni Durumu

Medeni Durum	2022 (%)	2021 (%)
Hiç evlenmedim	61,0	59,3
Evliyim	30,0	30,7
Boşandım	8,8	9,8
Eşim öldü	0,2	0,2

○ İlk Kez Uyuşturucu Madde Kullandığındaki Medeni Durumu

İlk kez madde kullanmaya başladığındaki medeni durum değerlendirildiğinde, bekarların hedef olma potansiyelinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

TÜİK verilerine göre; hiç evlenmeyen kişilerin oranı %28 seviyesindedir. Bu oran, örneklemin mevcut medeni durumda %61, madde kullanmadan önceki medeni durumda ise %85,7'dir.

Bu durum madde kullanmaya başlama yaşıyla ilişkilendirilebilir.

Tablo 1.8. İlk Kez Uyuşturucu Madde Kullandığındaki Medeni Durumu

Medeni Durum	2022 (%)	2021 (%)
Bekardım	85,7	86,0
Evliydim	12,6	12,4
Boşanmıştım	1,6	1,6
Eşim ölmüştü	0,1	0,1

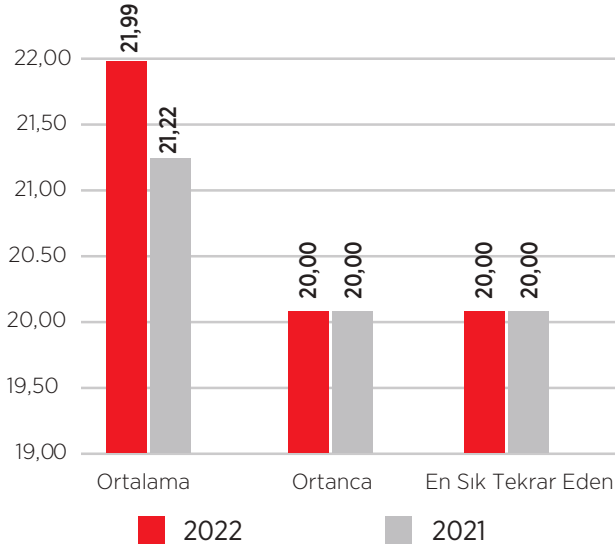
○ Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş

Uyuşturucuya başlama yaşı tüm dünyada ortalama yaş, ortanca ve en sık tekrar eden yaş değeri gibi kriterler üzerinden hesaplanmaktadır. Sınırlı sayıdaki kişilerin çok küçük veya büyük yaşlarda madde kullanmaya başladığını söylemesi genele yaygınlaştırılmaz.

2022 yılında uyuşturucuya başlama yaşı ortalama 21,99'dur. Ortanca ve en sık tekrar eden yaş ise 20'dir. 2018 yılında yapılan Genel Nüfusta Madde Kullanım Yaygınlığı anketine göre uyuşturucuya başlama yaş ortalaması 19,5'tir.

Uyuşturucu maddeye kullanmaya başlama yaşı bakımından 15-24 yaş döneminin en riskli grup olduğu söylenebilir. Bu yaş grubunda uyuşturucuya başlayanların oranı 2022 yılında %69,6 olarak ölçülmüştür (2021 yılında %73,7'dir). 2022 yılında 25 yaş üzeri yaş gruplarındaki oranlarda artış görülmektedir. Bunun da metamfetamin kullanımından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Grafik 1.8. Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş

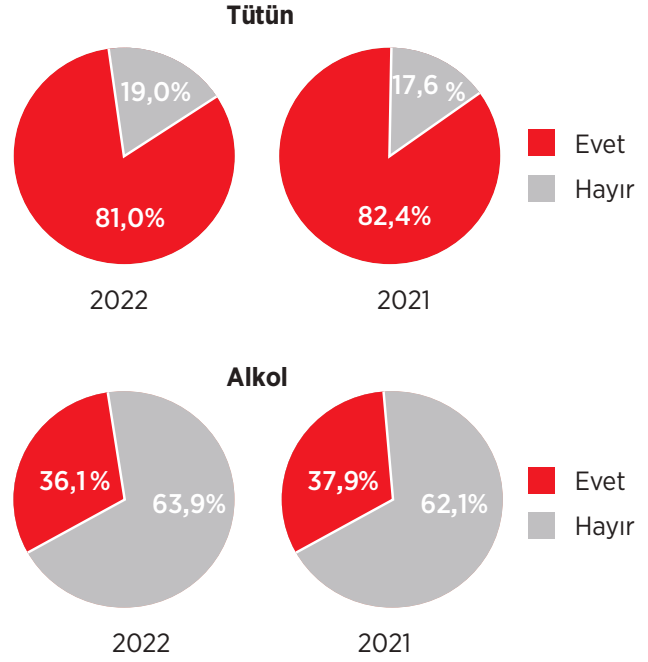
○ Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün ve Alkol Kullanımı Var Mı?

Örnekleme uyuşturucu madde kullanmaya başlamadan önce tütün ve alkol kullanıp kullanmadığı, kullanıyor ise kaç yaşında başladığı sorulmuştur.

Uyuşturucu öncesi tütün kullanım oranı %81'dir. Tütün kullanmaya başlama yaş ortalaması ise 16,89'dur.

Aynı şekilde alkol kullanım oranı %36,1'dir ve alkol kullanmaya başlama yaş ortalaması 18,31'dir.

Grafik 1.9. Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün ve Alkol Kullanımı Var Mı?

○ İlk Denenen Uyuşturucu Madde

İlk denenen maddeye bakıldığında, Dünya üzerinde olduğu gibi Türkiye genelinde de esrar ön plandadır.

Örneklemin %72,4'ü madde kullanmaya "esrar" maddesi ile başlamıştır.

Geçtiğimiz yıla göre ilk denenen madde bakımından metamfetamin ve sentetik eczalarda artış gözlemlenmiştir.

Tablo 1.9. İlk Denenen Uyuşturucu Madde

İlk Denediği Uyuşturucu Madde	2022	2021
Esrar	72,4	73,7
Metamfetamin	13,2	8,1
Eroin	4,4	4,3
Sentetik Ecza	4,1	3,3
Sentetik Kannabinoid (Bonzai)	3,5	7,7
Ecstasy	1,6	1,8
Captagon	0,5	0,6
Kokain	0,2	0,4
Afyon Sakızı	0,1	0,1

○ Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde

Verilen cevaplarda ilk sırayı yine esrar (%49,2) almaktadır. Esrar maddesini %24,9 ile metamfetamin, %6,8 ile eroin ve %5,9 ile sentetik ecza ve %4,3 ile bonzai izlemektedir.

Örneklemin %7,3'ü artık madde kullanmadığını ifade etmiştir. Bu grubun %51,2'sinin (1.169 kişi) yakalandığı anda üzerlerinde madde ele geçirilmiştir. En iyimser ifadeyle, yapılan polis müdahalesinin yeniden madde kullanmaya başlamayı engellendiği söylenebilir.

İlk denediği madde esrar olan kişilerde daha ağır uyuşturuculara kaymanın yoğun görüldüğü söylenebilir.

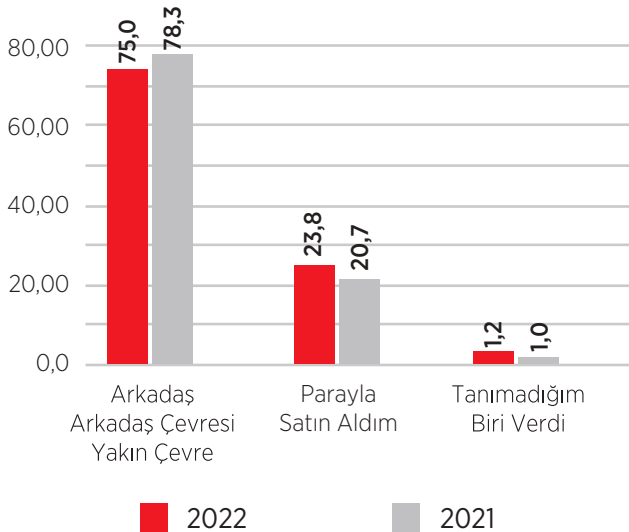
Tablo 1.10. Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde

Şu An Kullanılan Uyuşturucu Madde	2022	2021
Esrar	49,2	42,7
Metamfetamin	24,9	18,7
Şu Anda Kullanmıyorum	7,3	9,1
Eroin	6,8	7,8
Sentetik Ecza	5,9	5,7
Sentetik Kannabinoid (Bonzai)	4,3	13,9
Ecstasy	0,8	1,1
Captagon	0,5	0,5
Kokain	0,3	0,5

○ Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli

Uyuşturucunun ilk olarak %75'lik oranla "arkadaş veya yakın çevresinden³" temin edildiği, %23,8'lik oranla "parayla satın alındığı" ifade edilmektedir.

Grafik 1.10. Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli

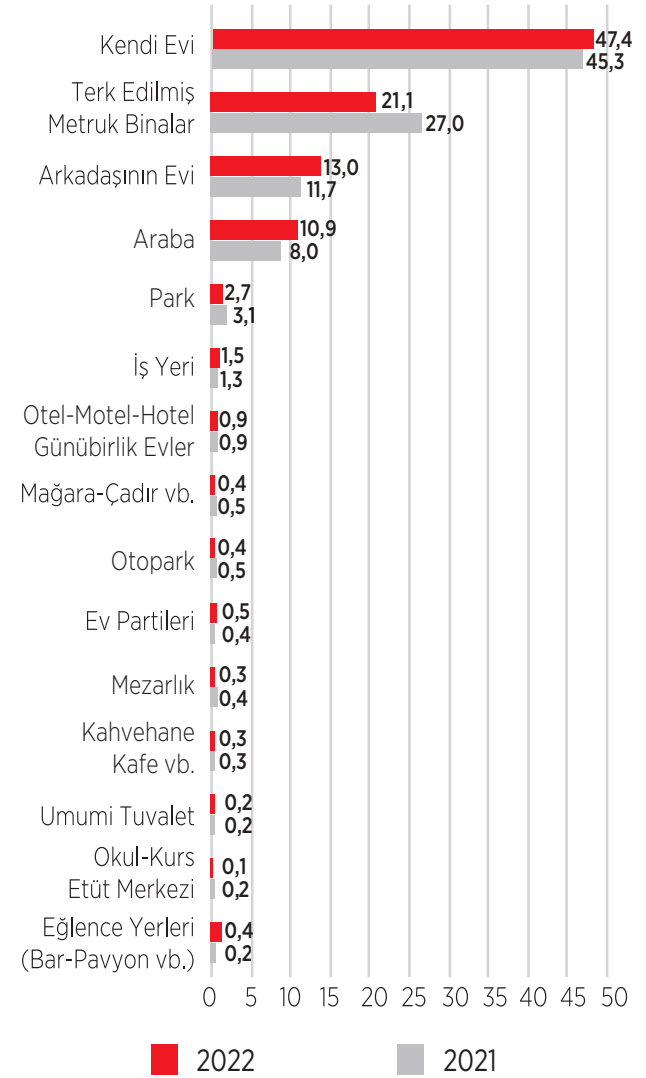
3 Yakın Çevre: aile bireyleri, akrabalar, eş veya sevgiliyi kapsamaktadır.

○ Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı

Örneklemin %47,4'ü uyuşturucu maddeyi "kendi evinde" kullanmaktadır.

2022 yılında; bir önceki yıla göre, madde kullanım alanlarında, kendi evinde kullanımın kısmen yükseldiği, kamuya açık alanlarda kullanımın ise bariz şekilde düşüş olduğu görülmektedir. Bu durumun, özelde narkotik birimlerince ve genelde tüm Emniyet Teşkilatının yüksek özverili operasyonel çalışmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Grafik 1.11. Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı

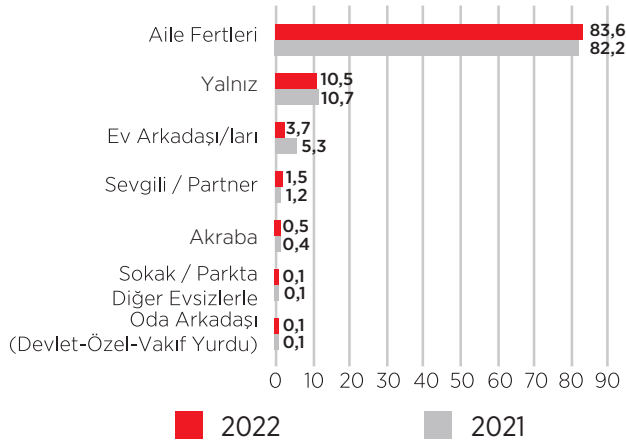
○ Uyuşturucu Maddeyi Kendi Evinde Kullananlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?

Narkotik maddeleri kendi evinde tüketenlerin %83,6'sı aile fertleriyle birlikte yaşamaktadır. Bir önceki yıla göre bu oranda kısmi yükseliş mevcuttur.

Aile fertlerinin ya göz yumduğu ya farkında olmadığı ya da birlikte kullandığı düşünülmektedir.

Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı bünyesinde yürütülen tematik eğitim faaliyetleri ile "En İyi Narkotik Polisi; Anne" projesi, ailelerin bilinçlendirilmesini ve farkındalıklarının artırılmasını amaçlamaktadır.

Grafik 1.12. Uyuşturucu Maddeyi Kendi Evinde Kullananlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?

○ Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni

Örnekleme %32,7 oranla madde kullanmaya merak etkisi ile başlama olduğu görülmektedir. 2022 yılında da 2021 yılında olduğu gibi "merak" önde gelen başlama sebebidir.

Literatürde NARKOLOG çalışmasına benzer hemen her ankette, merak ve arkadaş etkisi başlama nedenleri arasında ön plana çıkmaktadır.

Merak, özenme, arkadaş ısrarı, iletişim araçları etkisi ve eğlence/keyif gibi nedenlerin, etkili eğitim ve önleme çalışmalarıyla azaltılabileceği düşünülmektedir.

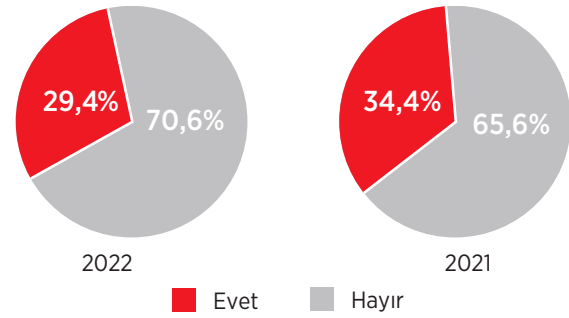
Tablo 1.11. Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni

Başlama Nedeni	2022 (%)	2021 (%)
Merak	32,7	33,8
Özenme	22,4	18,2
Kişisel Sorunlarım Nedeniyle	13,9	16,5
Arkadaş İsrarı	13,6	13,4
Eğlence/Keyif	8,3	8,6
Aile İçi Sorunlar Nedeniyle	8,2	8,8
Başkaca Hastalıklar	0,5	0,4
İnternet/Sosyal Medya Televizyon/Sinema	0,4	0,2

○ Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi?

Örnekleme uyuşturucu maddeyi kendi isteği ile bırakmayı deneyip denemediği sorulmuştur. Bu yönde sonuçlar incelendiğinde %29,4'ünün madde kullanımını bırakmayı denediği görülmüştür. Bir önceki yıla göre oranda düşüş görülmüştür.

Grafik 1.13. Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi?

○ Tedavi Olmak İstiyor Mu?

Örnekleme madde bağımlılığı sebebiyle tedavi olmak isteyip istemediği sorulmuştur.

%40'ı bağımlı olmadığını beyan etmiştir. Bu soruya yönelik cevaplar incelendiğinde;

- %35,5'i tedavi olmak istediğini,
- %10,2'si kendisinin bırakabileceğini,
- %1,8'i tedavinin bir işe yaramayacağını,
- %1,1'i tedavisinin devam ettiğini,
- %1,1'i tedaviye ulaşmanın zor olduğunu ve maddi gücünün buna yetmeyeceğini beyan etmiştir.

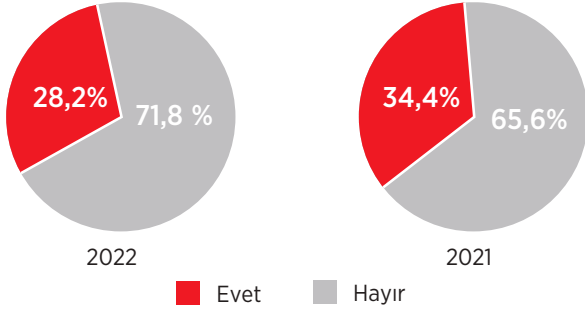
Tablo 1.12. Tedavi Olmak İstiyor Mu?

Tedavi Olmak İster Misiniz?	2022 (%)	2021 (%)
Bağımlı değilim	40,0	40,3
Tedavi olmak isterim	35,5	38,2
Halimden memnunum / Tedavi olmak istemiyorum	10,3	6,9
Kendim bırakabileceğimi düşünüyorum	10,2	10,9
Tedavinin işe yarayacağını düşünmüyorum	1,8	1,5
Tedavim devam ediyor	1,1	1,4
Tedaviye ulaşmak zor ve özel sektörde tedavi olacak maddi gücüm yok	1,1	0,9

○ Düzenli Kullanıyor Musunuz?

Örnekleme uyuşturucu maddeyi düzenli kullanıyor musunuz sorusu sorulmuştur. Bu yönde sonuçlar incelendiğinde %28,2'lik orandaki örneklemin maddeyi düzenli kullandığını ifade ettiği görülmüştür.

Grafik 1.14. Düzenli Kullanıyor Musunuz?

○ Uyuşturucu Madde Kullanım Sıklığınız?

Örnekleme, uyuşturucu madde kullanım sıklığı sorulmuştur. Her ne kadar düzenli kullanıyor musunuz sorusuna evet diyenlerin oranı %28,2'lik olsa da kullanım sıklığına bakıldığında, "günde bir kez", "günde birden fazla" ve "haftada birden fazla" cevaplarının oranı %52,2'dir.

Dolayısıyla kronik kullanım olarak değerlendirilebilecek bu oranlar düzenli kullanıma ve bağımlılığa işaret etmektedir. Kişiler bağımlılığı kendisine konduramaz.

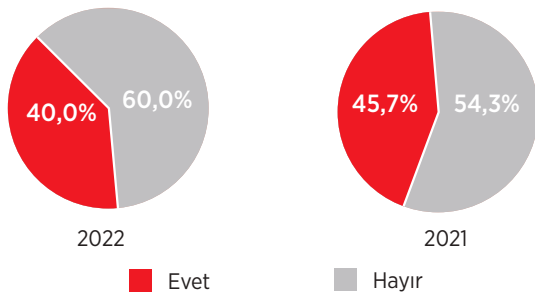
Tablo 1.13. Uyuşturucu Madde Kullanım Sıklığınız?

Kullanım Sıklığı	2022	2021
Haftada birden fazla	28,3	29,0
Haftada bir kez	24,5	18,7
Günde bir kez	14,0	18,5
Ayda birden fazla	10,9	10,3
Günde birden fazla	9,9	10,0
Ayda bir kez	8,3	8,2
Altı ayda bir kez	2,9	3,6
Altı ayda birden fazla	1,2	1,7

○ Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlükle Karşılaştı mı?

Örneklemin %40,0'i uyuşturucu madde kullandığı için sosyal güçlük çektiğini belirtmiştir.

Grafik 1.15. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlükle Karşılaştı mı?

○ Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlükle Karşılaştı?

İlk sırada %76,2 oranla aile ilişkilerinin bozulduğu ifade edilmektedir.

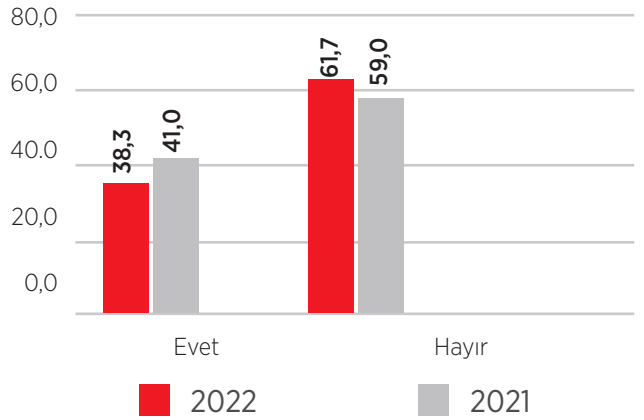
Tablo 1.14. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlükle Karşılaştı?

Karşılaşılan Sosyal Güçlük	2022	2021
Aile ilişkilerim bozuldu	76,2	77,5
Arkadaşlarımla ilişkilerim bozuldu	15,1	15,0
İşten çıkarıldım/iş yerinde problem yaşadım	3,7	3,0
Çevremde yalnız bırakıldım	3,4	2,6
Fiziksel şiddete maruz kaldım	0,9	1,2
Okuldan atıldım	0,3	0,6
İkamet ettiğim yerden çıkarıldım/kovuldum	0,4	0,2

○ Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığından Haberi Var mı?

Örnekleme ailenin haberi var mı sorusu yöneltildiğinde %38,3'lük oranı evet cevabını verdiği görülmüştür.

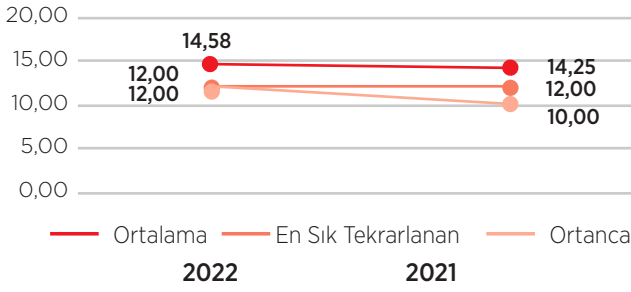
Grafik 1.16. Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığından Haberi Var mı?

○ Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığını Kaç Ay Sonra Öğrendi?

Madde kullanımından haberdar olan ailelerin kaç ay sonra öğrendiği sorusuna ortalama 14,58 ay cevabı verilmiştir. Madde kullanımından ailelerin erken haberinin olması, kullanıcının bağımlılık sarmalına yakanmasını önleyebilir.

Grafik 1.17. Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığınızı Kaç Ay Sonra Öğrendi?

○ Aile Fertlerinizden Uyuşturucu Madde Kullandığınızı İlk Kim Öğrendi?

Örnekleme ailede ilk kim öğrendi sorusu yöneltildiğinde %55,1'lik oranla anne cevabı verildiği görülmektedir.

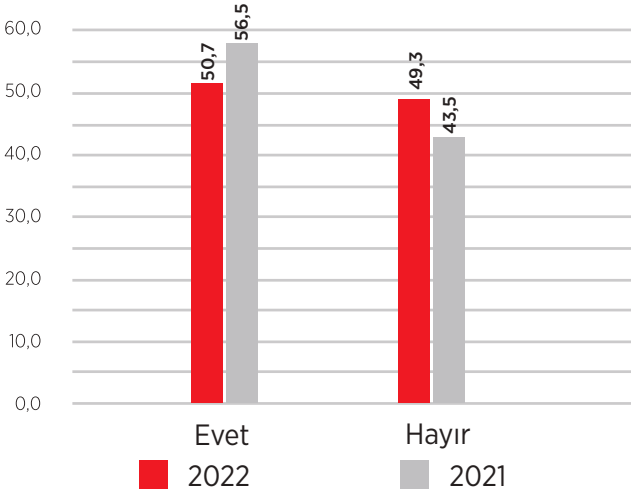
Tablo 1.15. Aile Fertlerinizden Uyuşturucu Madde Kullandığınızı İlk Kim Öğrendi?

Aile Ferdi	2022	2021
Anne	55,1	55,3
Baba	15,6	14,3
Eş	14,8	13,5
Kardeş	14,5	16,9

○ Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü?

Örnekleme, haklarında uyuşturucu suçlarından daha önce adli işlem yapıp yapılmadığı sorulmuş ve %50,7'si geçmişte de uyuşturucu suçlarından adli işlem gördüğünü, %49,3'ünün ise adli işlem görmediğini ifade etmiştir.

Grafik 1.18. Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü?

○ Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü?

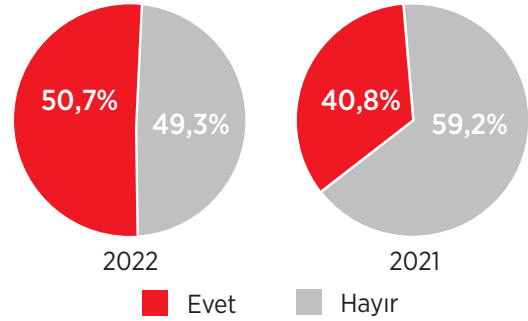
Uyuşturucu suçlarından yakalananlara, geçmişte farklı bir suçtan dolayı adli işlem görüp görmediği sorulmuştur.

Örneklemin %50,7'si haklarında farklı bir suçtan adli işlem yapıldığını ifade etmiştir.

TCK 188 ticaret suçundan hakkında adli işlem yapılan örneklemin %16,7'sinin geçmişinde TCK 191 kullanım suçundan işlem yapıldığı görülmektedir. Uyuşturucu kullanıcıları ticaret suçuna da karışabilir.

Madde kullanımı sadece uyuşturucu suçlarını değil, farklı türden bir çok suçu da beraberinde getirebilir.

Grafik 1.19. Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü?

○ Hangi Farklı Bir Suç Türünden İşlem Gördü?

Farklı suçlardan adli işlem gördüğünü söyleyen örneklemin %52,7'sinin cinayet, darp, yaralama gibi kişilere karşı suçlar, %37,9'unun ise hırsızlık, yağma gibi mala karşı suçlara karıştığı belirlenmiştir.

Tablo 1.16. Hangi Farklı Suç Türünden İşlem Gördü?

Geçmişte İşlenen Suç	2022	2021
Kişilere Karşı Suçlar	52,7	54,6
Mala Karşı Suçlar	37,9	36,5
6136 SKM	9,1	8,5
3713 SKM	0,3	0,5

BÖLÜM

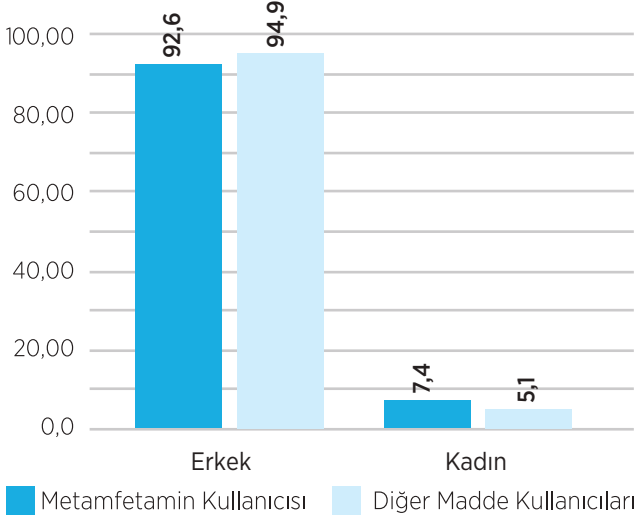
MADDE KULLANICILARI ÖZEL PROFİL ANALİZLERİ

2.1. Metamfetamin Kullanıcı Profili Analizi

Çalışma 2022 yılını kapsamaktadır. Metamfetamin kullandığını beyan eden şüpheliler evreni oluşturmaktadır. Anketimiz, şüpheliler hakkında yürütülen adli işlemler tamamlandıktan sonra ve tamamıyla gönüllülük esasına göre uygulanmaktadır.

Rapordaki bulgular; mükerrer veriler hariç tutularak, "Hayatının herhangi döneminde madde kullandığını beyan eden" 31.406 kişiden metamfetamin kullandığını ifade eden 14.935 (%47,5) kişi ile diğer madde kullanıcılarının (16.471) kıyaslanması ile hazırlanarak çıkarılmıştır.

Grafik 2.1.1. Cinsiyet Dağılımı

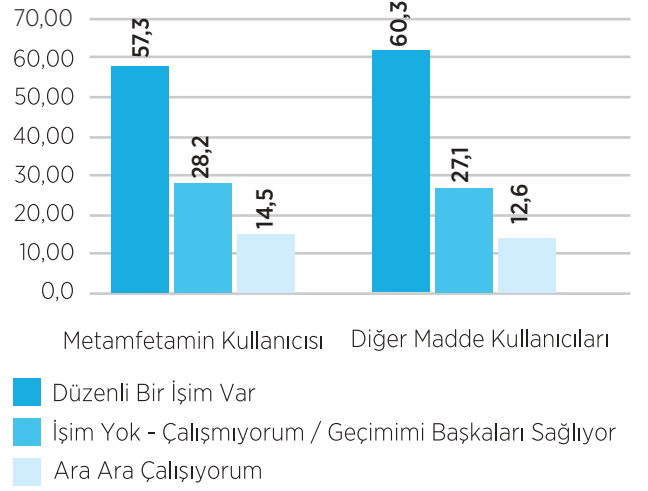
Tablo 2.1.1. İkamet Yeri

İkamet Yeri	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
İl Merkezi-Merkez İlçe	79,9	79,0
İlçe	18,5	19,8
Köy	1,2	0,9
Kasaba	0,4	0,3

Tablo 2.1.2. Öğrenim Durumu

Öğrenim Durumu	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunu	38,5	33,1
İlkokul Mezunu	31,3	29,2
Lise Mezunu	23,8	30,9
Üniversite - Yüksekokul Mezunu	3,3	4,3
Okuryazar (Mezun Değil)	1,6	1,0
Okumaz-Yazmaz	1,4	1,3
Yüksek Lisans - Doktora Mezunu	0,1	0,2

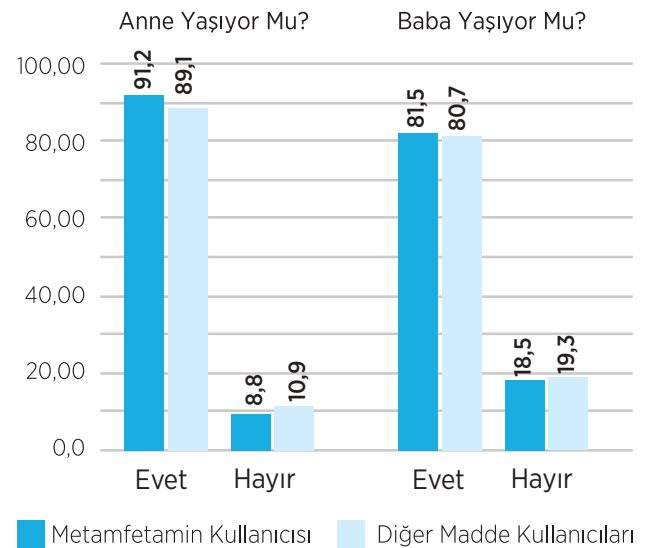
Grafik 2.1.2. İş Durumu

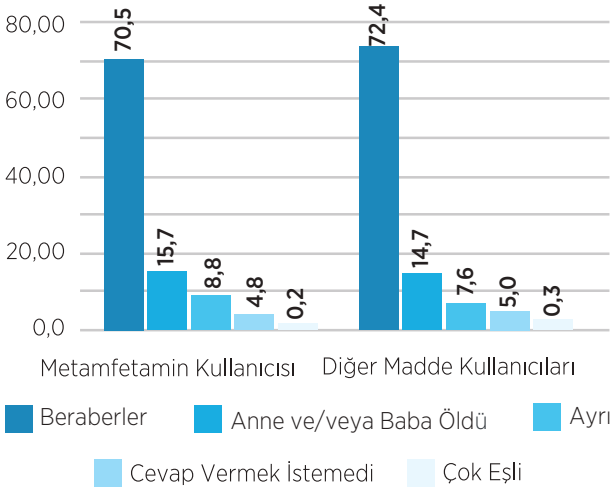
Tablo 2.1.3. İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı

Meslek Grupları	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
İşçi	13,5	13,3
İnşaatçı	7,1	6,0
Esnaf	4,1	4,2
Hurdacı	3,8	3,2
Şoför	3,3	2,9
Oto Tamircisi	3,2	2,6
Garson	2,9	2,9
Seyyar Satıcı	2,7	3,4
Fabrika İşçisi	2,3	1,5
Diğer Meslekler	57,1	60,0

Grafik 2.1.3. Anne / Baba Yaşiyor Mu?

Grafik 2.1.4. Anne ve Baba Birliktelik Durumu

Tablo 2.1.4. Kiminle Birlikte Yaşıyor

Kiminle Birlikte Yaşıyor?	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Aile Fertleri	85,7	88,9
Yalnız	8,8	6,3
Ev arkadaşı/ları	3,1	3,2
Sevgili/Partner	1,4	0,8
Sokakta/Parkta Diğer Evsizlerle	0,5	0,4
Akraba	0,5	0,3
Oda arkadaşı (Devlet/Özel/Vakıf Yurdu)	-	0,1

Tablo 2.1.5. Anne / Baba Meslek Dağılımı

Anne Meslek	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Ev hanımı	90,9	90,9
Emekli	1,6	1,7
Aşçı	1,0	0,9
Diğer Meslekler	6,5	6,5

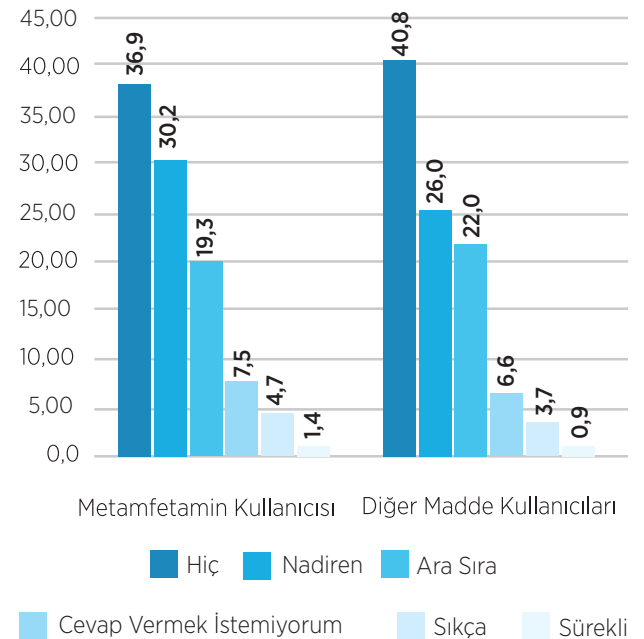
Baba Meslek	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Emekli	22,7	21,9
Düzenli işi yok	16,0	17,6
İşsiz	9,7	9,1
Diğer Meslekler	51,6	51,4

Tablo 2.1.6. Anne / Baba Öğrenim Durumu

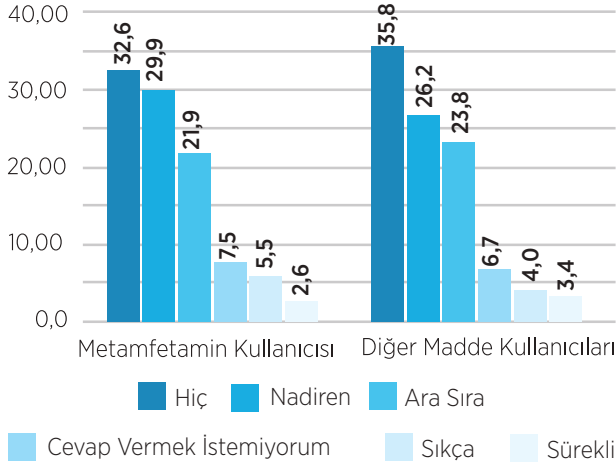
Anne Öğrenim Durumu	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
İlkokul Mezunlu	47,4	45,3
Okuryazar (Mezun Değil)	23,7	23,0
Okumaz-Yazmaz	16,6	16,9
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunlu	8,0	8,7
Lise ve Dengi Okul Mezunlu	3,8	5,4
Üniversite- Yüksekokul Mezunlu	0,5	0,7

Baba Öğrenim Durumu	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
İlkokul Mezunlu	53,3	52,3
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunlu	17,3	16,3
Okuryazar (Mezun Değil)	14,9	14,8
Lise ve Dengi Okul Mezunlu	7,2	9,0
Okumaz-Yazmaz	6,0	6,0
Üniversite- Yüksekokul Mezunlu	1,3	1,6

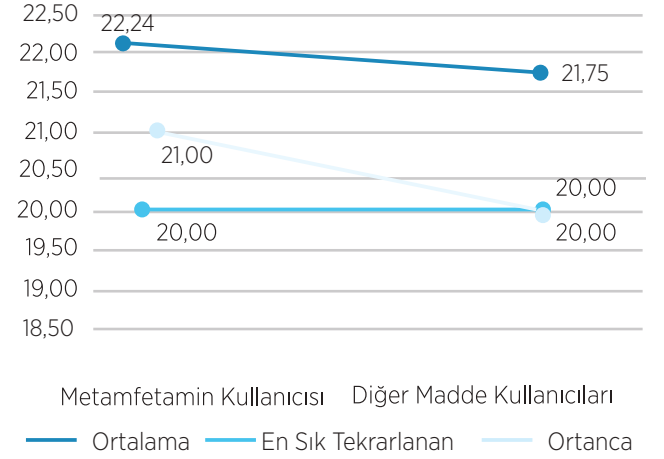
Grafik 2.1.5. Anne ve Baba Arasında Şiddet Var mı?

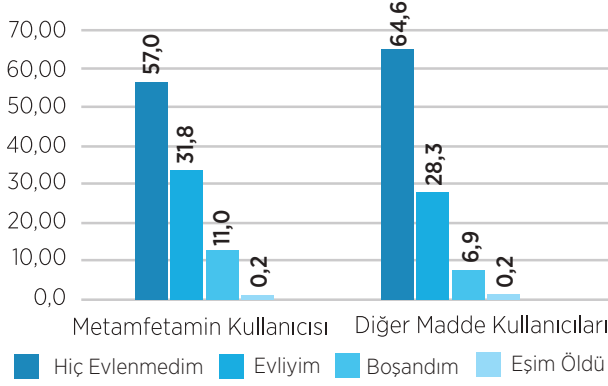
Grafik 2.1.6. Aile İçinde Şiddet Var Mı?

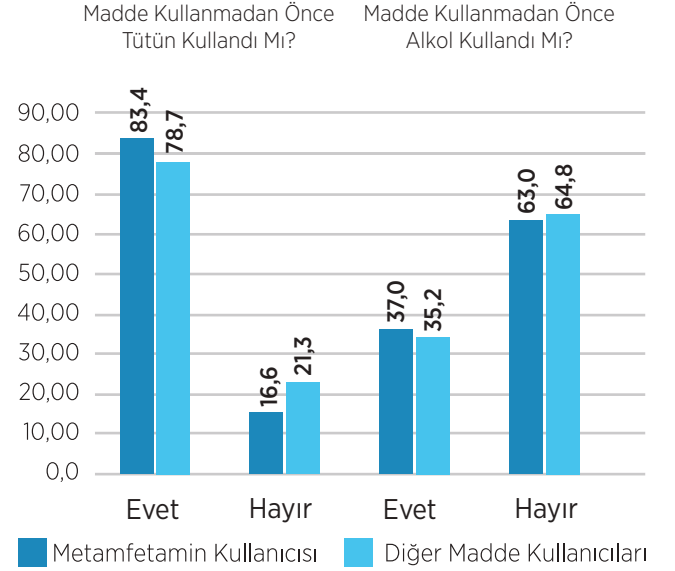
Grafik 2.1.9. Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş

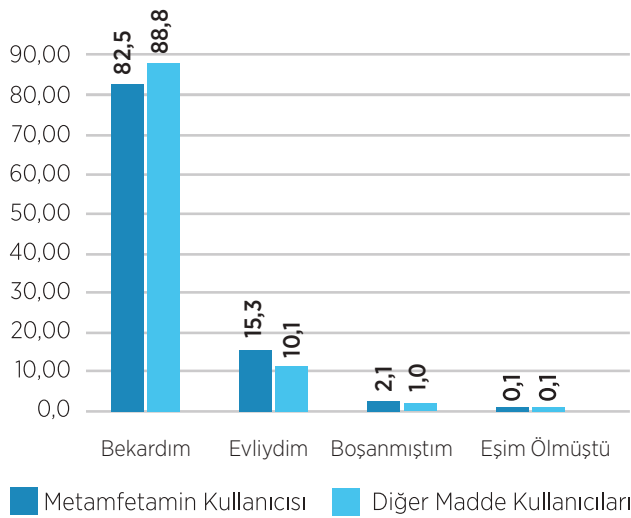
Grafik 2.1.7. Medeni Durumu

Grafik 2.1.10. Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün ve Alkol Kullanımı Var Mı?

Grafik 2.1.8. İlk Kez Uyuşturucu Madde Kullandığındaki Medeni Durumu

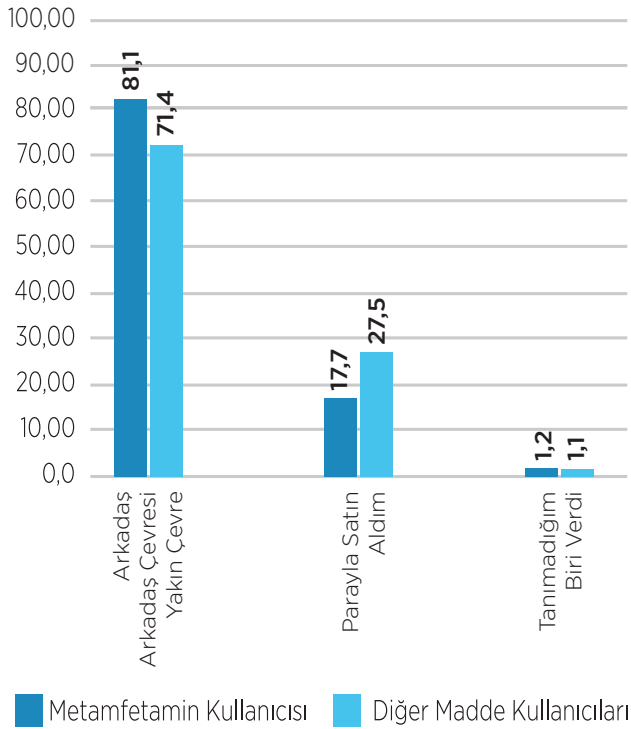
Tablo 2.1.7. İlk Denenen Uyuşturucu Madde

İlk Denediği Uyuşturucu Madde	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Esrar	64,2	79,8
Metamfetamin	27,8	-
Sentetik Kannabinoid (Bonzai)	2,6	4,3
Eroin	2,0	6,6
Sentetik Ecza	1,5	6,5
Ecstasy	1,5	1,6
Captagon	0,2	0,8
Kokain	0,1	0,3
Afyon Sakızı	0,1	0,1

Tablo 2.1.8. Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde

Hâlihazırda Kullandığı Uyuşturucu Madde	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Metamfetamin	52,3	-
Esrar	35,8	61,2
Şu An Kullanmıyorum	4,4	9,9
Eroin	3,0	10,2
Sentetik Kannabinoid (Bonzai)	2,9	5,5
Sentetik Ecza	1,3	10,2
Ecstasy	0,2	1,4
Captagon	0,1	0,9
Kokain	-	0,6
Afyon Sakızı	-	0,1

Grafik 2.1.11. Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli

Tablo 2.1.9. Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı

Uyuşturucu Madde Kullanım Alanı	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Kendi evi	47,5	47,5
Terk edilmiş yerler/ Metruk binalar	21,5	20,7
Arkadaşının evi	13,9	12,1
Araba	10,9	10,9
Park	1,9	3,4
İş Yeri	1,3	1,7
Otel/Motel/Hotel/ Günübirlik Evler	0,9	0,9
Ev partileri	0,4	0,6
Mağara/Çadır vb. Yerler	0,4	0,4
Otopark	0,3	0,4
Mezarlık	0,3	0,2
Umumi Tuvalet	0,3	0,2
Eğlence yerleri (bar, pavyon vb.)	0,2	0,6
Kahvehane/kafe vb.	0,2	0,3
Okul	-	0,1

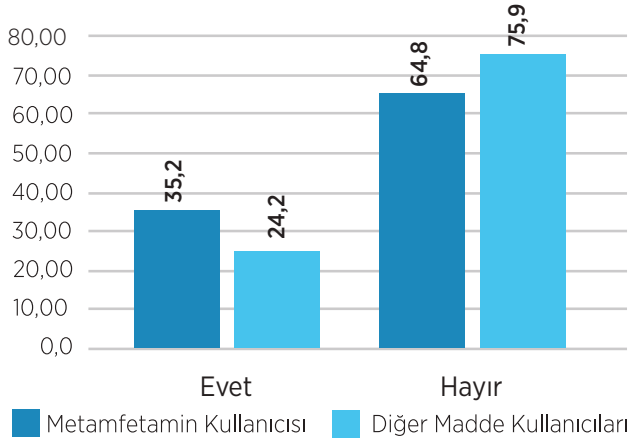
Tablo 2.1.10. Uyuşturucu Maddeyi Kendi Evinde Kullanılanlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?

Uyuşturucu Maddeyi Kendi Evinde Kullanılanlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Aile Fertleri	81,2	85,8
Yalnız	12,6	8,7
Ev arkadaşı/ları	3,6	3,8
Sevgili/Partner	1,9	1,1
Akraba	0,6	0,4
Sokakta/Parkta Diğer Evsizlerle	0,1	0,1
Oda arkadaşı (Devlet/ Özel/Vakıf Yurdu)	-	0,1

Tablo 2.1.11. Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni

Uyuşturucuya Başlama Nedeni	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Merak	33,1	32,3
Özenme	19,1	25,3
Arkadaş ısrarı	15,1	12,3
Kişisel sorunların nedeniyle	14,8	13,1
Aile içi sorunlar nedeniyle	9,4	7,1
Eğlence/Keyif	7,9	8,7
İnternet/Sosyal Medya/Televizyon/Sinema	0,4	0,5
Başkaca Hastalıklar	0,2	0,7

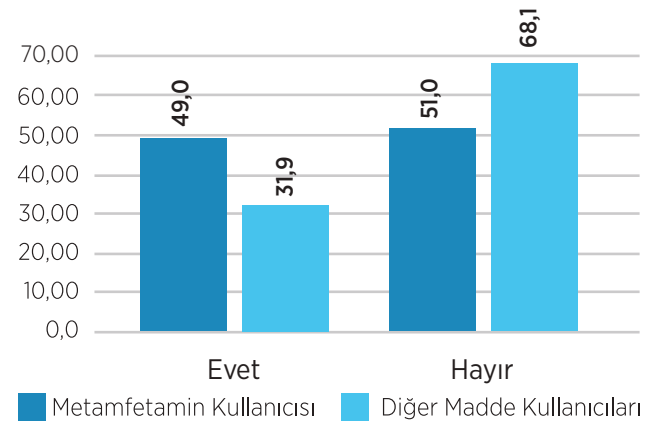
Grafik 2.1.12. Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi?

Tablo 2.1.12. Tedavi Olmak İstiyor Mu?

Tedavi olmak ister misiniz?	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Tedavi olmak isterim	41,0	30,6
Bağımlı değilim	33,2	46,2
Halimden memnunum / Tedavi olmak istemiyorum	10,9	9,8
Kendim bırakabileceğimi düşünüyorum	10,1	10,3
Tedavinin işe yarayacağını düşünmüyorum	2,4	1,2
Tedaviye ulaşmak zor ve özel sektörde tedavi olacak maddi gücüm yok	1,2	1,0
Tedavim devam ediyor	1,2	0,9

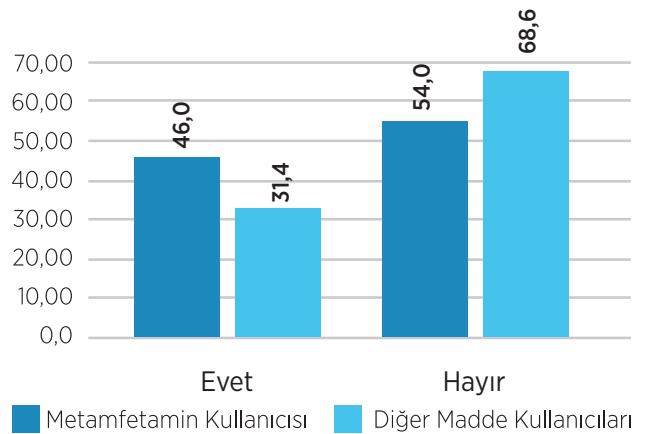
Grafik 2.1.13. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlükle Karşılaştı Mı?

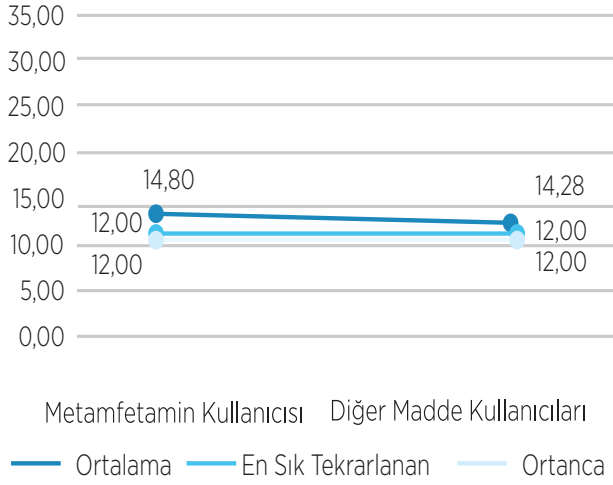
Tablo 2.1.13. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlükle Karşılaştı?

Ne Tür Sosyal Güçlükle Karşılaştı?	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Aile ilişkilerim bozuldu	75,9	76,4
Arkadaşlarımla ilişkilerim bozuldu	14,8	15,6
İşten çıkarıldım/ İş yerinde problem yaşadım	4,0	3,3
Çevremde yalnız bırakıldım	3,7	3,1
Fiziksel şiddete maruz kaldım	0,9	0,9
İkamet ettiğim yerden çıkarıldım/kovuldum	0,5	0,2
Okuldan atıldım	0,2	0,5

Grafik 2.1.14. Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığınızdan Haberi Var Mı?

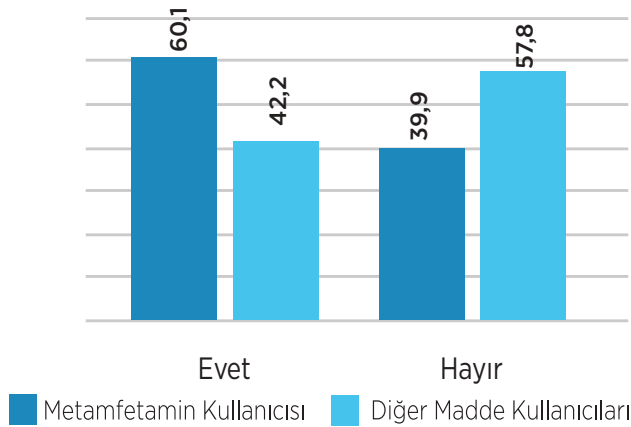
Grafik 2.1.15. Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığınızı Kaç Ay Sonra Öğrendi?

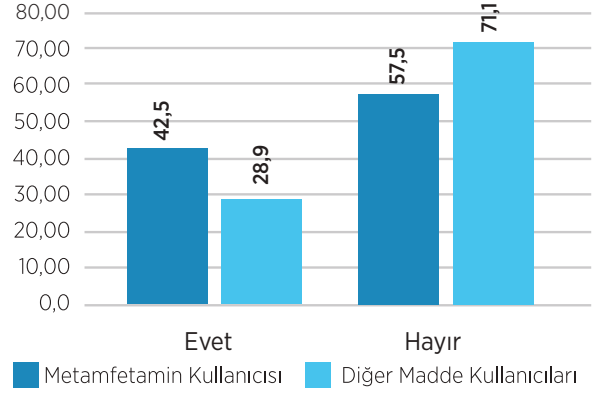
Tablo 2.1.14. Uyuşturucu Madde Kullandığınızı Aile Fertlerinizden İlk Kim Öğrendi?

Aile Ferdi	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Anne	55,6	54,4
Baba	15,2	16,2
Eş	15,0	14,9
Kardeş	14,2	15,5

Grafik 2.1.16. Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü?

Grafik 2.1.17. Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü?

Tablo 2.1.15. Hangi Farklı Suç Türünden İşlem Gördü

Geçmişte İşlenen Suç	Metamfetamin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Kişilere Karşı Suçlar	51,5	54,2
Mala Karşı Suçlar	37,8	38,1
6136 SKM	10,4	7,4
3713 SKM	0,3	0,3

DEĞERLENDİRME

Metamfetamin Kullanıcısı Profili

Küresel olarak oldukça karmaşık bir uyuşturucu sorunu ile yüzleşen dünyamız, neredeyse sayılamayacak kadar çok ve çeşitli bir narkotik madde problemi ile karşı karşıyadır. Bugün narkotik maddelerin kullanımı özelde bireyin sağlığı genelde ise toplumsal güvenlik açısından ciddi bir tehdit olarak kabul edilebilir.

Uyuşturucu sorununun net olarak anlaşılması, bu problemin temelinde yer alan narkotik maddelerin özellikleri ile kişi ve çevresi üzerindeki etkilerinin de tam olarak bilinmesi ile mümkün olacaktır.

Uyuşturucu ile mücadelede sorunun tespiti ve çözüm önerilerinin etkin bir biçimde geliştirilebilmesi sürecinde arzla mücadele, önleme/eğitim ve tedavi/rehabilitasyon faaliyetlerinin amaca uygun şekilde yürütülebilmesi için yapılan genel çalışmalar yanında, her narkotik madde kullanıcısına ilişkin özel profillerin oluşturulması, bir yandan alandaki çabaları çeşitlendirirken diğer yandan mevcut bakış açılarına farklılık katabilecektir.

Bu yönde Narkolog verileri çerçevesinde "Metamfetamin Kullanıcısı" kişilerin profiliyle ilgili olarak;

- Genel olarak uyuşturucu kullanımı ve suçlarında erkek egemen bir durum söz konusudur. Ancak metamfetamin kullanıcılarında kadınların oranının diğer madde kullanıcılarına göre yüksek olduğu görülmektedir.
- Metamfetamin kullanıcılarında ortalama başlama yaşı diğerlerine göre daha yüksektir. 2022 yılında genel hesaplamada metamfetaminle madde kullanmaya başladığını söyleyenlerin oranı %13,2 iken, 25 ve üzeri yaşlarda madde kullanımına başladığını ifade edenlerin %22'sinin ilk dendiği madde metamfetamindir.
- Bu grupta göze çarpan bir diğer nokta da iş durumu itibarıyla "işim yok çalışmıyorum/geçimimi başkaları sağlıyor" diyenlerle, özellikle işçi, inşaatçı ve hurdacı meslek gruplarındaki oranların yüksekliğidir.
- İlk teminde arkadaş ve yakın çevre oranı, diğer madde kullanıcılarından yüksektir. Metamfetamin kullanımı, sosyal öğrenmenin yoğun yaşandığı durumlardan biridir.

- Metamfetamin kullanıcılarında diğer maddeleri kullananlara göre yalnız yaşayanların, boşananların ve ilk madde dendiğinde evlilerin oranı yüksektir. Aynı şekilde başlama nedenlerinde "merak" etkisinin yanı sıra "arkadaş ısrarı", "kişisel sorunlarım nedeniyle" ve "aile içi sorunlar" ile kullanım sürecinde "işten çıkarıldım/iş yerinde problem yaşadım", "ikamet ettiğim yerden çıkarıldım/kovuldum" ve "çevremde yalnız bırakıldım" diyenlerin oranı çok yüksektir.
- Metamfetamin kullanıcılarında "uyuşturucu madde kullandığınızdan ailenizin haberi var mı" sorusuna 'evet' diyenlerin oranının yüksekliği ve aile fertlerinden ilk öğrenenin 'anne' olması ilk sırayı almaktadır.
- Metamfetamin kullanıcılarında "bağımlı değilim" diyenlerin oranının düşüklüğü, "tedavi olmak isteyenlerin" oranının yüksekliği bu maddenin potansiyel bağımlılık gücünün fazlalığının göstergesidir.
- Metamfetamin kullanıcılarında bu maddeyi "metruk binalarda/arkadaşının evi" kullananların daha fazla olması da göze çarpmaktadır.
- Bu gruptaki kullanıcılarda "geçmişte farklı suçlardan adli işlem gördüğünü" söyleyenlerin oranı diğerlerine göre fazladır. Şiddet suçlarını çağırıştırması bakımından 6136 sayılı kanuna muhalefet suçundaki oranın yüksekliği düşündürücüdür.
- Bu sonuçlar, "metamfetamin" maddesinin bağımlılık gücünün ve insandaki fiziksel/ sosyal yıkımının oldukça fazla olduğunu ortaya koyar niteliktedir.

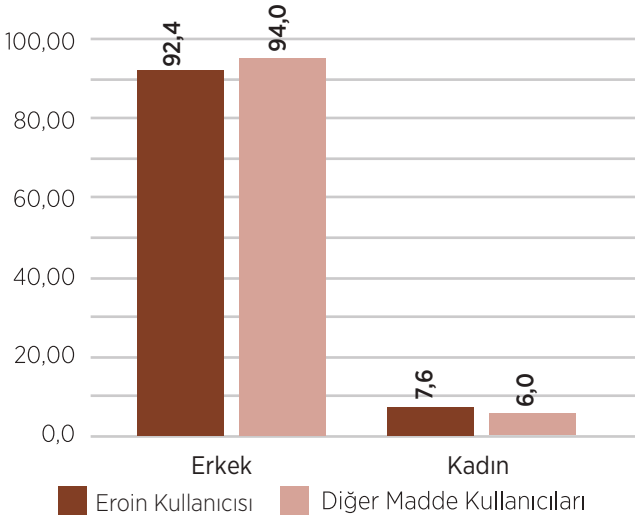
Ulaşılan bulgular, "metamfetaminin" tehlikeli bir sentetik narkotik madde olduğunu ve kullanıcılarında fiziksel/sosyal yıkıma yol açtığını ortaya koymaktadır. Mevcut çıktıların, uyuşturucu ile mücadele eden tüm çevrelerce alana ilişkin hazırlayacakları önleme projelerinin önceliklerinin belirlenmesinde ve akademik metin hazırlıklarında gereksinim duyabilecekleri birçok konuda bilgi ihtiyacının karşılanması adına faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

2.2. Eroin Kullanıcı Profili

Çalışma 2022 yılını kapsamaktadır. Eroin kullandığını beyan eden şüpheliler evreni oluşturmaktadır. Anketimiz, şüpheliler hakkında yürütülen adli işlemler tamamlandıktan sonra ve tamamıyla gönüllülük esasına göre uygulanmaktadır.

Rapordaki bulgular; mükerrer veriler hariç tutularak, "Hayatının herhangi döneminde madde kullandığını beyan eden" 31.406 kişiden eroin kullanıcısı 3.624 (%11,6) kişi ile diğer madde kullanıcıları (27.782) kıyaslanması ile hazırlanarak çıkarılmıştır.

Grafik 2.2.1. Cinsiyet

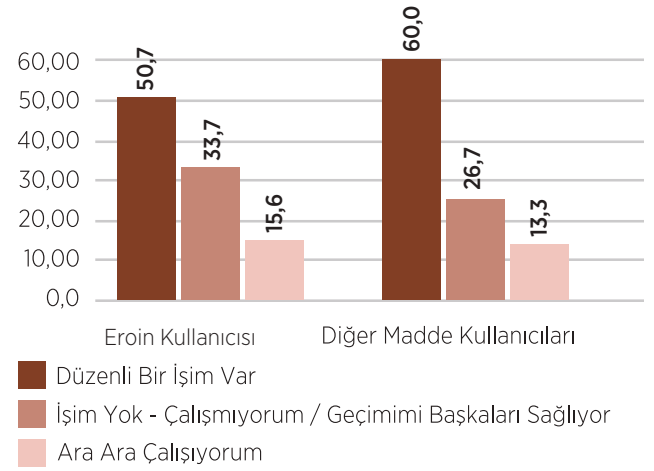
Tablo 2.2.1. İkamet Yeri

İkamet Yeri	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
İl Merkezi - Merkez İlçe	70,9	80,6
İlçe	27,8	18,1
Köy	1,0	1,0
Kasaba	0,3	0,3

Tablo 2.2.2 Öğrenim Durumu

Öğrenim Durumu	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunu	36,9	35,5
İlkokul Mezunu	32,3	29,9
Lise Mezunu	24,2	28,0
Üniversite - Yüksekokul Mezunu	2,9	3,9
Okumaz-Yazmaz	2,0	1,3
Okuryazar (Mezun Değil)	1,6	1,2
Yüksek Lisans - Doktora Mezunu	0,1	0,2

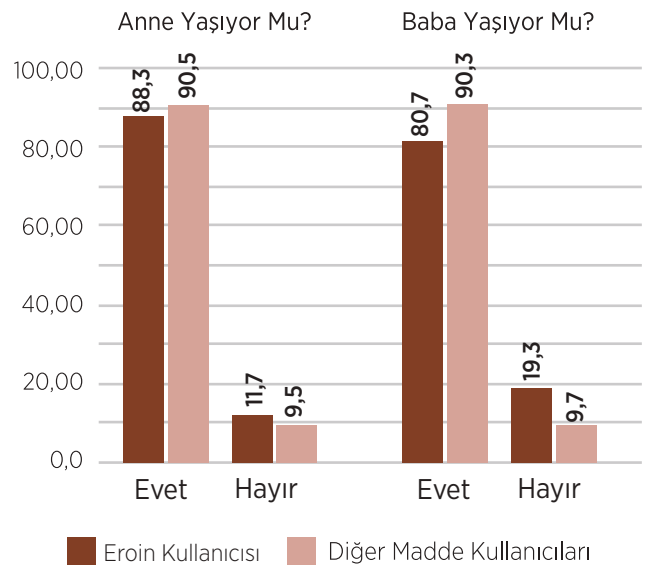
Grafik 2.2.2. İş Durumu

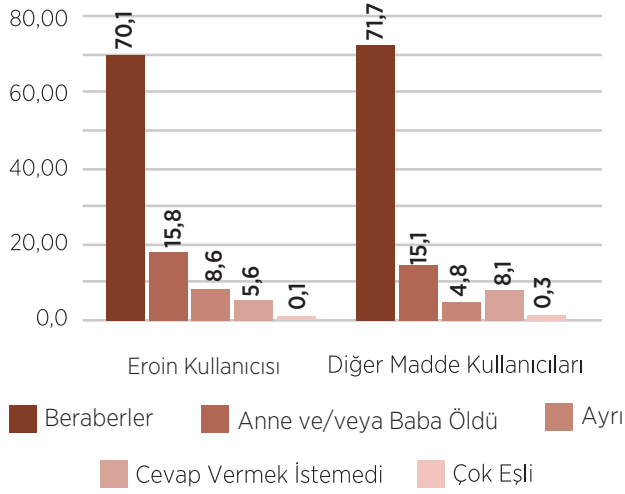
Tablo 2.2.3. İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı

Meslek Grupları	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
İşçi	12,7	13,5
İnşaatçı	8,8	6,3
Hurdacı	5,7	3,2
Seyyar Satıcı	3,5	3,0
Esnaf	3,2	4,3
Oto Tamirci	3,2	2,8
Garson	2,8	2,9
Çiftçi	2,7	2,2
Diğer Meslekler	57,4	61,8

Grafik 2.2.3. Anne / Baba Yaşıyor Mu?

Grafik 2.2.4. Anne ve Baba Birliktelik Durumu

Tablo 2.2.4. Kiminle Birlikte Yaşıyor

Kiminle Birlikte Yaşıyor?	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Aile Fertleri	84,2	87,7
Yalnız	8,6	7,4
Ev arkadaşı/ları	3,9	3,1
Sokakta / Parkta diğer evsizlerle	1,6	0,2
Sevgili/Partner	1,2	1,1
Akraba	0,5	0,4
Oda arkadaşı (Devlet/Özel/Vakıf Yurdu)	-	0,1

Tablo 2.2.5. Anne / Baba Meslek Dağılımı

Anne Meslek	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Ev hanımı	90,0	91,0
Emekli	1,6	1,7
İşçi	1,4	1,0
Diğer Meslekler	7,0	6,3

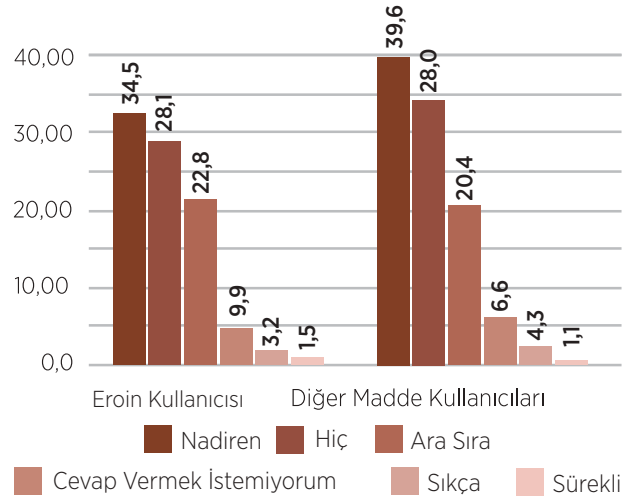
Baba Meslek	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Emekli	21,5	22,4
Düzenli işi yok	13,0	17,3
İşçi	10,1	6,5
Diğer Meslekler	55,4	53,8

Tablo 2.2.6. Anne / Baba Öğrenim Durumu

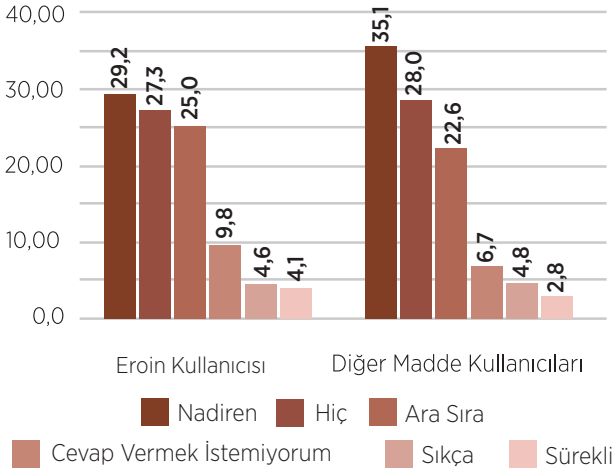
Anne Öğrenim Durumu	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
İlkokul Mezunu	48,0	46,0
Okumaz-Yazmaz	20,6	16,3
Okuryazar (Mezun Değil)	18,1	24,0
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunu	9,1	8,3
Lise ve Dengi Okul Mezunu	3,6	4,8
Üniversite - Yüksekokul Mezunu	0,6	0,6

Baba Öğrenim Durumu	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
İlkokul Mezunu	52,0	53,0
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunu	17,3	16,7
Okuryazar (Mezun Değil)	13,9	15,0
Okumaz-Yazmaz	8,2	5,7
Lise ve Dengi Okul Mezunu	7,0	8,2
Üniversite - Yüksekokul Mezunu	1,5	1,4
Yüksek Lisans - Doktora Mezunu	-	-

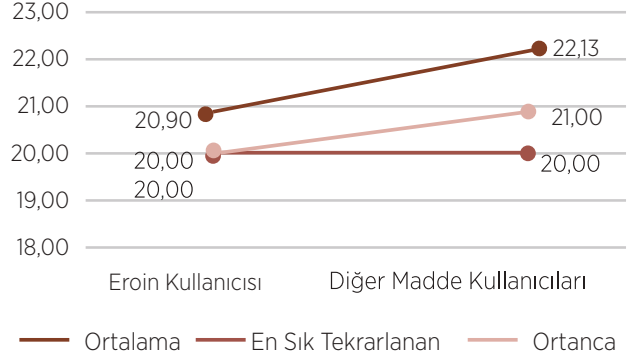
Grafik 2.2.5. Anne ve Baba Arasında Şiddet Var Mı?

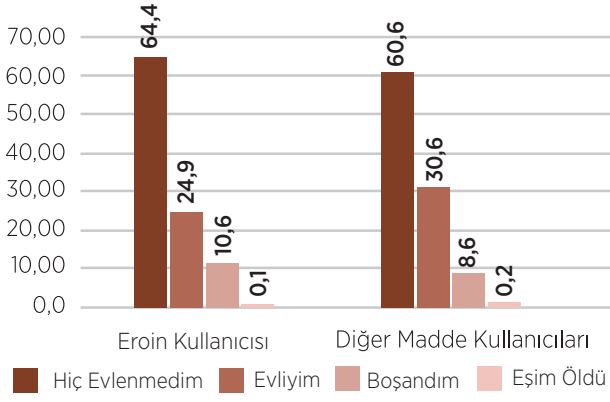
Grafik 2.2.6. Aile İçinde Şiddet Var Mı?

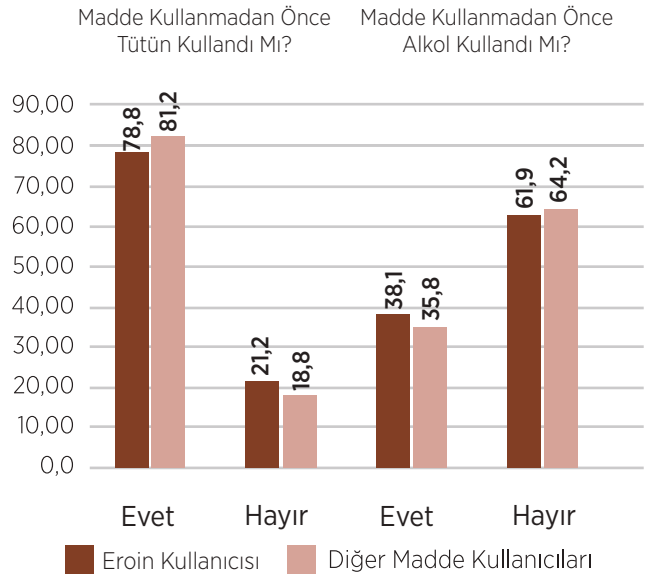
Grafik 2.2.9. Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş

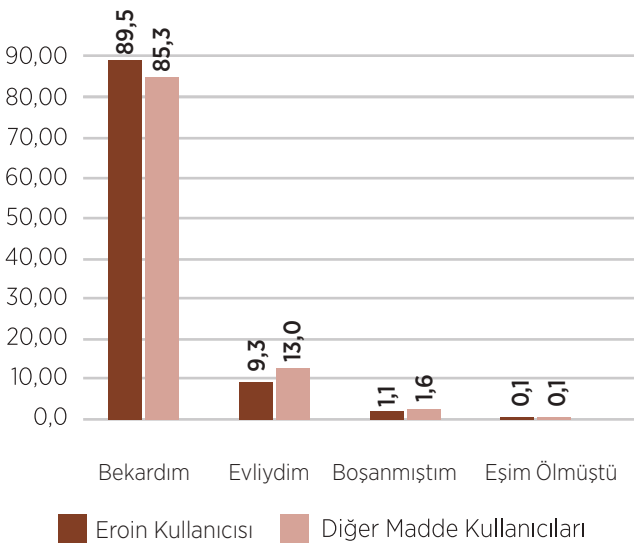
Grafik 2.2.7. Medeni Durumu

Grafik 2.2.10. Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün ve Alkol Kullanımı Var Mı?

Grafik 2.2.8. İlk Kez Uyuşturucu Madde Kullandığındaki Medeni Durumu

Tablo 2.2.7. İlk Denenen Uyuşturucu Madde

İlk Denediği Uyuşturucu Madde	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Esrar	55,7	74,4
Eroin	38,2	-
Metamfetamin	2,7	14,5
Sentetik Kannabinoid (Bonzai)	1,4	3,8
Ecstasy	0,9	1,7
Sentetik Ecza	0,7	4,6
Afyon Sakızı	0,2	0,1
Kokain	0,1	0,3
Captagon	0,1	0,6

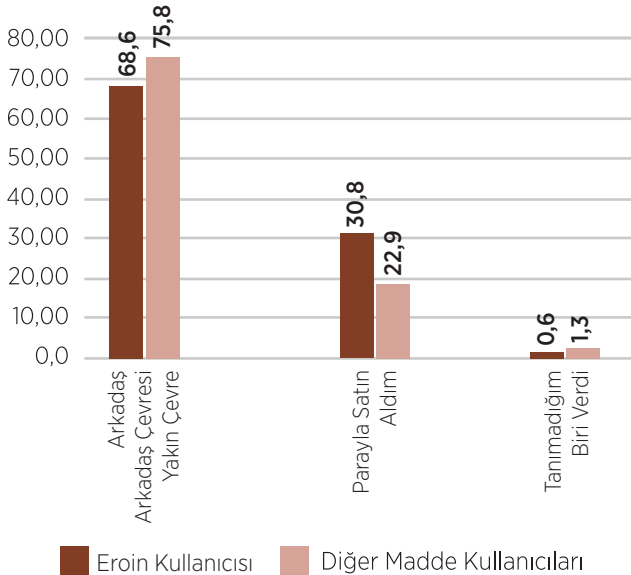
Tablo 2.2.8. Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde

Hâlihazırda Kullandığı Uyuşturucu Madde	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Eroin	59,1	-
Esrar	23,8	52,5
Metamfetamin	9,5	26,8
Şu An Kullanmıyorum	4,1	7,7
Sentetik Ecza	2,0	6,4
Sentetik Kannabinoid (Bonzai)	1,3	4,7
Ecstasy	0,1	0,9
Kokain	0,1	0,4
Captagon	-	0,6

Tablo 2.2.9. Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı

Uyuşturucu Madde Kullanım Alanı	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Kendi evi	46,3	47,7
Terk edilmiş yerler/ Metruk binalar	26,5	20,4
Arkadaşının evi	15,0	12,7
Araba	5,8	11,5
Park	1,6	2,8
İş Yeri	1,2	1,5
Otel/Motel/Hotel/ Günübürlük Evler	1,0	0,9
Umumi Tuvalet	0,6	0,2
Mağara/ Çadır vb. Yerler	0,4	0,4
Mezarlık	0,4	0,2
Otopark	0,3	0,4
Eğlence yerleri (bar, pavyon vb.)	0,3	0,4
Kahvehane/kafe vb.	0,3	0,3
Ev partileri	0,2	0,5
Okul	0,1	0,1

Grafik 2.2. 11. Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli

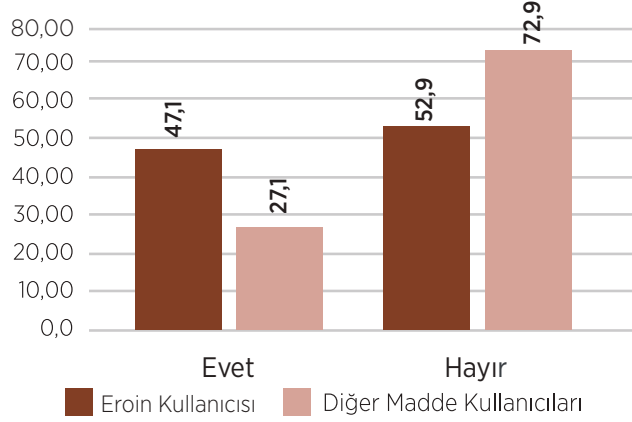
Tablo 2.2.10. Uyuşturucu Maddeyi Kendi Evinde Kullanılanlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?

Kiminle Birlikte Yaşıyor?	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Aile Fertleri	83,8	83,5
Yalnız	10,6	10,5
Ev arkadaşı/ları	3,5	3,8
Sevgili/Partner	1,3	1,5
Akraba	0,6	0,5
Sokakta/Parkta Diğer Evsizlerle	0,2	0,1
Oda arkadaşı (Devlet/Özel/ Vakıf Yurdu)	-	0,1

Tablo 2.2.11. Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni

Uyuşturucuya Başlama Nedeni	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Merak	29,1	33,2
Özenme	21,4	22,5
Arkadaş ısrarı	17,8	13,1
Kişisel sorunlarım nedeniyle	15,4	13,7
Aile içi sorunlar nedeniyle	12,6	7,6
Eğlence/Keyif	3,4	9,0
İnternet/Sosyal Medya/Televizyon/Sinema	0,2	0,4
Başkaca hastalıklar	0,1	0,5

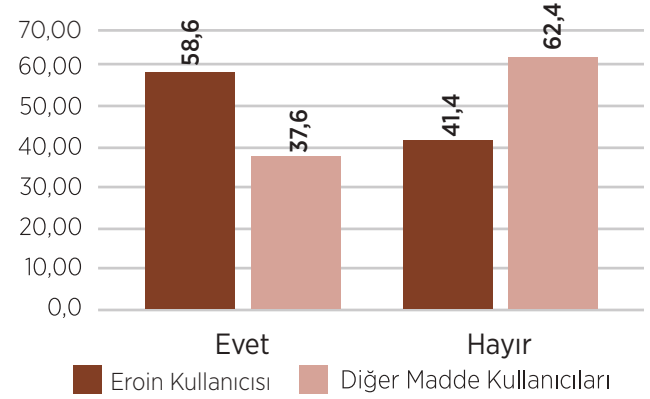
Grafik 2.2.12. Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi?

Tablo 2.2.12. Tedavi Olmak İstiyor Mu?

Tedavi olmak ister misiniz?	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Tedavi olmak isterim	60,4	32,4
Bağımlı değilim	18,3	42,7
Halimden memnunum / Tedavi olmak istemiyorum	6,8	10,8
Kendim bırakabileceğimi düşünüyorum	6,1	10,7
Tedavim devam ediyor	3,2	0,8
Tedavinin işe yarayacağını düşünmüyorum	3,1	1,6
Tedaviye ulaşmak zor ve özel sektörde tedavi olacak maddi gücüm yok	2,1	1,0

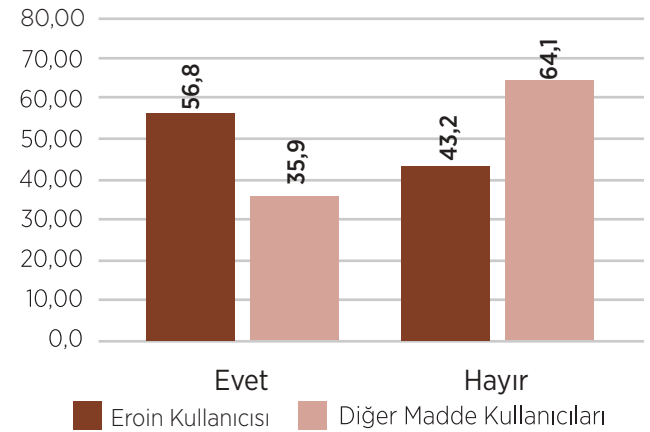
Grafik 2.2.13. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlkle Karşılaştı Mı?

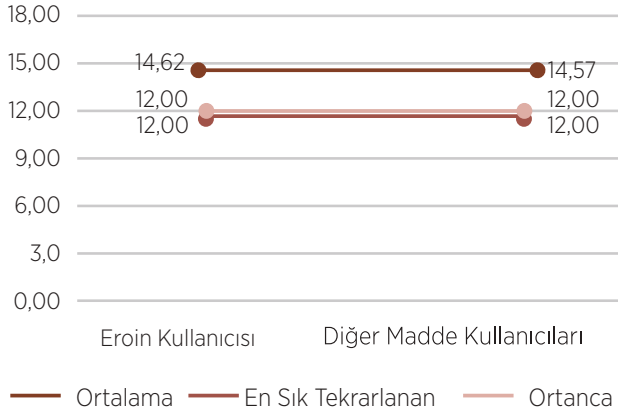
Tablo 2.2.13. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlkle Karşılaştı?

Ne Tür Sosyal Güçlkle Karşılaştı?	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Aile ilişkilerim bozuldu	77,9	75,8
Arkadaşlarımla ilişkilerim bozuldu	13,4	15,5
İşten çıkarıldım/ İş yerinde problem yaşadım	3,7	3,7
Çevremde yalnız bırakıldım	3,2	3,5
Fiziksel şiddete maruz kaldım	1,1	0,8
Okuldan atıldım	0,4	0,3
İkamet ettiğim yerden çıkarıldım/kovuldum	0,3	0,4

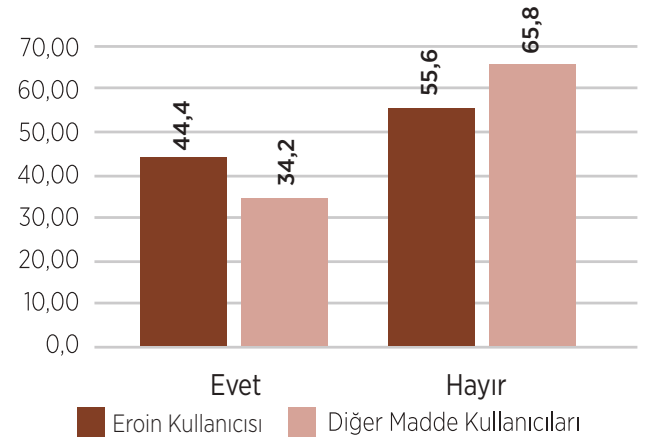
Grafik 2.2.14. Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığınızdan Haberi Var Mı?

Grafik 2.2.15. Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığınızı Kaç Ay Sonra Öğrendi?

Grafik 2.2.17. Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü?

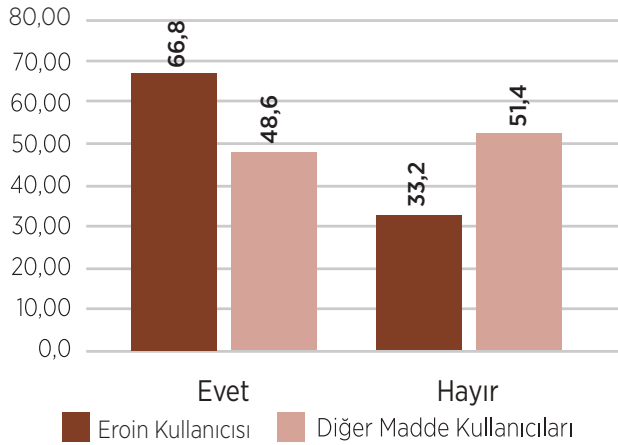
Tablo 2.2.14. Aile Fertlerinden Uyuşturucu Madde Kullandığınızı İlk Kim Öğrendi?

Aile Ferdi	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Anne	56,6	54,8
Baba	18,0	15,1
Kardeş	16,0	14,2
Eş	9,4	15,9

Tablo 2.2.15. Hangi Farklı Suç Türünden İşlem Gördü

Geçmişte İşlenen Suç	Eroin Kullanıcısı (%)	Diğer Madde Kullanıcıları (%)
Mala Karşı Suçlar	52,7	54,7
Kişilere Karşı Suçlar	40,8	35,4
6136 SKM	6,3	9,6
3713 SKM	0,2	0,3

Grafik 2.2.16. Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü?

DEĞERLENDİRME

Eroin Kullanıcısı Profili

Küresel olarak oldukça karmaşık bir uyuşturucu sorunu ile yüzleşen dünyamız, neredeyse sayılamayacak kadar çok ve çeşitli bir narkotik madde problemi ile karşı karşıyadır. Bugün narkotik maddelerin kullanımı özelde bireyin sağlığı genelde ise toplumsal güvenlik açısından ciddi bir tehdit olarak kabul edilebilir.

Uyuşturucu sorununun net olarak anlaşılması, bu problemin temelinde yer alan narkotik maddelerin özellikleri ile kişi ve çevresi üzerindeki etkilerinin de tam olarak bilinmesi ile mümkün olacaktır.

Uyuşturucu ile mücadelede sorunun tespiti ve çözüm önerilerinin etkin bir biçimde geliştirilebilmesi sürecinde arz, önleme/egitim ve tedavi/rehabilitasyon faaliyetlerinin amaca uygun şekilde yürütülebilmesi için yapılan genel çalışmalar yanında her narkotik madde kullanıcısına ilişkin özel profillerin oluşturulması bir yandan alandaki çabaları çeşitlendirirken diğer yandan mevcut bakış açılarına farklılık katabilecektir.

Bu yönde Narkolog verileri çerçevesinde "Eroin Kullanıcısı" kişilerin profiliyle ilgili olarak;

- Genel olarak uyuşturucu kullanımı ve suçlarında erkek egemen bir durum söz konusudur. Ancak eroin kullanıcılarında metamfetamin kullanıcılarında da olduğu gibi kadınların oranının daha yüksek olduğu görülmektedir.
- Eroin kullananlarda ortalama başlama yaşı diğerlerine göre daha düşüktür.
- Bu grupta göze çarpan bir diğer nokta da, metamfetamin kullanıcısı profilinde de görüldüğü gibi iş durumu itibarıyla "işim yok çalışmıyorum/geçimimi başkaları sağlıyor" diyenlerle, özellikle inşaatçı ve hurdacı meslek gruplarındaki oranların yüksekliğidir.
- Genel olarak hem uyuşturucu maddeyi ilk denediğinde hem de mevcut medeni durumda bekarların oranının daha yüksek olması bekarların hedef olma potansiyelinin daha yüksek olduğunun bir göstergesidir. Eroin kullanıcısı kişilerde bu durum daha nettir.

- Önemli bir husus ise eroin kullanıcılarında "kişisel sorun sebebiyle başlamanın", "arkadaş ısrarı" ve "aile içi sorunlar nedeniyle" madde kullanımından kaynaklı "sosyal güçlük çekenlerin" oranının yüksek olmasıdır. Daha detaylı bir incelemede çekilen sosyal güçlüğe bakıldığında en çok aile ilişkilerinin zarar gördüğü ortaya çıkmıştır. Ayrıca bırakmayı deneyenlerin ve "bağımlı" olduğunu kabul edenlerin, "tedavi olmayı isteyenlerin" oranlarının yüksekliği eroin kullanıcılarında çok fazla olduğu görülmektedir.
- Bu sonuçlar, "eroin" maddesinin bağımlılık potansiyelinin ve insanda gerçekleştirdiği fiziksel ve sosyal yıkımının oldukça fazla olduğunu ortaya koyar niteliktedir. Bu grupta madde kullanımında "metruk yerlerin" ve "arkadaş evinin" en çok tercih edilen alanlar olması dikkat çeken bir diğer başlıktır.
- Metamfetamin kullanıcılarında olduğu gibi eroin kullanıcılarında da "uyuşturucu madde kullandığınızdan ailenizin haberi var mı" sorusu yöneltildiğinde 'evet' diyenlerin oranının yüksekliği ve aile fertlerinden ilk öğrenin 'anne' seçeneği ilk sırayı almakta ve takip etmektedir.
- Uyuşturucu madde kullanımı sadece uyuşturucu suçlarını değil, beraberinde farklı türden birçok suçu da beraberinde getirebilir. Eroin kullanıcısı kişilerde uyuşturucu suçlarından geçmiş zamanda adli işlem geçirenlerin oranı yüksektir. Bunlarda uyuşturucu suçları haricinde diğer suçlardan işlem görme bakımından "kişilere karşı işlenen suç" oranı da fazladır. Bu maddeyi kullananların cinayet, darp ve yaralama gibi suçlara itebilir.

Mevcut çıktılarının uyuşturucu ile mücadele eden tüm çevrelerce alana ilişkin hazırlayacakları önleme projelerinin önceliklerinin belirlenmesinde ve akademik metin hazırlıklarında gereksinim duyabilecekleri birçok konuda bilgi ihtiyacının karşılanması adına faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

2.3. Ceza Kanunu (TCK) 188 Şüpheli Profili

Çalışma 2022 yılını kapsamaktadır. Türk Ceza Kanunu (TCK) 188 ve Diğer Suçlar (TCK 190, TCK 191 ve 2313 SKM) şüpheliler evreni oluşturmaktadır. Anketimiz, şüpheliler hakkında yürütülen adli işlemler tamamlandıktan sonra ve tamamıyla gönüllülük esasına göre uygulanmaktadır.

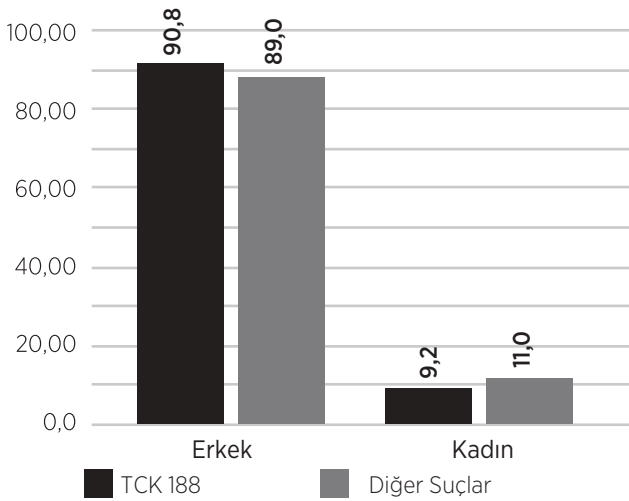
- Madde kullanan ve madde kullanmayanların toplam örneklem sayısı 48.074'tür.
- Örneklemin TCK 188 ve diğer suçlar (TCK 190, TCK 191 ve 2313 SKM) kıyaslanması ile hazırlanarak sonuçlar çıkartılmıştır.
- Madde kullandığını beyan eden örneklem sayısı 31.406 (%65,3), madde kullanmadığını beyan eden örneklem sayısı ise 16.668'dir (%34,7). Madde kullanmıyorum diyenlerin %66,5'inden yakalandığı esnada narkotik madde ele geçirilmiştir.
- TCK 188 suçundan hakkında adli işlem yapılan örneklemin %34,4'ü madde kullanmadığını ifade etmiştir.

Rapordaki bulgular mükerrer veriler hariç tutularak çıkarılmıştır.

48.074 örneklem üzerinden suçun nevi oranları ise;

- TCK 188: %19,9 (9.543),
- TCK 190: %0,8 (408),
- TCK 191: %78,8 (37.870),
- 2313 SKM: %0,5'tir (253).

Grafik 2.3.1. Cinsiyet Dağılımı

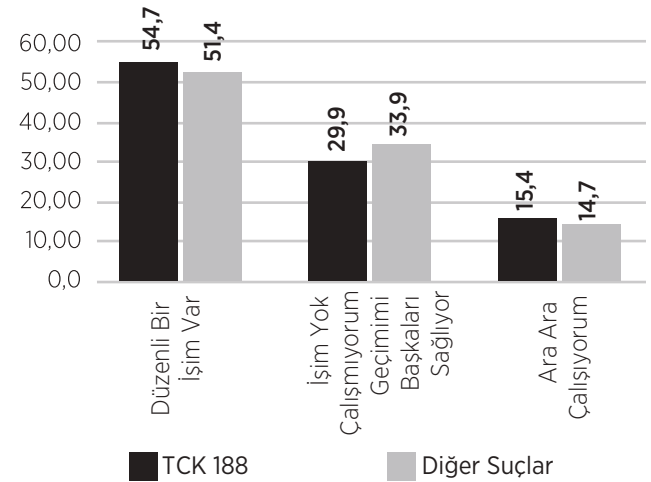
Tablo 2.3.1. İkamet Yeri

İkamet Yeri	TCK 188	Diğer Suçlar
İl Merkezi - Merkez İlçe	80,1	76,9
İlçe	18,3	21,3
Köy	1,3	1,0
Kasaba	0,3	0,8

Tablo 2.3.2 Öğrenim Durumu

Öğrenim Durumu	TCK 188	Diğer Suçlar
İlkokul Mezunu	35,7	27,9
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunu	29,7	31,2
Lise Mezunu	25,6	30,9
Okumaz-Yazmaz	3,8	2,6
Üniversite - Yüksekokul Mezunu	2,1	6,5
Okuryazarım (Mezun Değil)	2,1	0,9
Yüksek Lisans - Doktora Mezunu	1,0	-

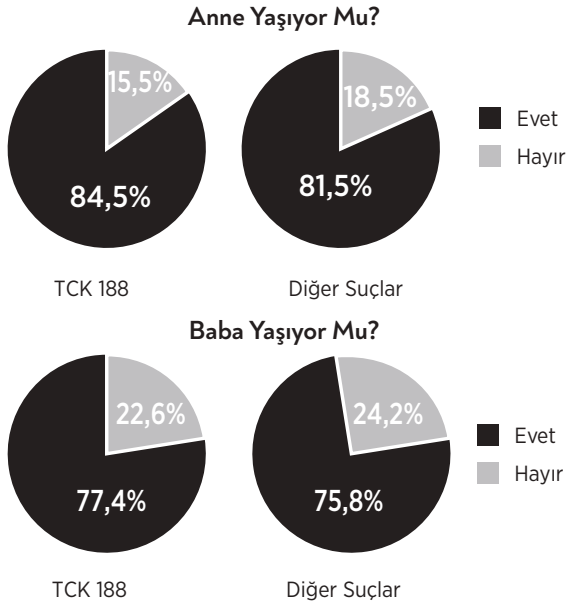
Grafik 2.3.2. İş Durumu

Tablo 2.3.3. İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı

Meslek Grupları	TCK 188	Diğer Suçlar
İşçi	8,1	14,4
İnşaatçı	7,4	6,0
Esnaf	4,5	3,3
Hurdacı	4,1	3,7
Seyyar satıcı	4,0	3,7
Şoför	3,9	2,7
Oto tamirci	3,0	3,3
Garson	2,7	2,8
Çiftçi	2,5	2,0
Boyacı	2,5	2,7
Tesisatçı	2,4	1,9
Taksici	2,4	2,2
Pazarlama işi	2,3	2,2
Fabrika işçisi	2,3	1,6
Fırıncı	1,8	1,9
Diğer Meslekler	46,1	45,6

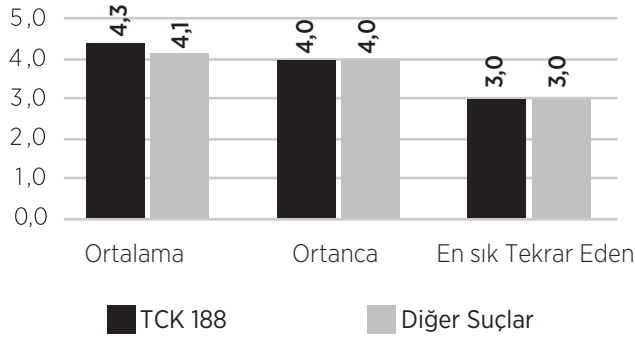
Grafik 2.3.3. Anne / Baba Yaşıyor Mu?

Tablo 2.3.4. Anne ve Baba Birliktelik Durumu

Birliktelik Durumu	TCK 188	Diğer Suçlar
Birlikte yaşıyorlar	67,1	65,3
Annem/babam öldü	19,2	13,1
Ayrı yaşıyorlar/boşandılar	7,4	10,7
Cevap vermek istemiyorum	6,1	10,5
Çok eşli	0,2	0,4

Grafik 2.3.4. Kardeş Sayısı?

Tablo 2.3.5. Kiminle Birlikte Yaşıyor?

Kiminle Birlikte Yaşıyor	TCK 188	Diğer Suçlar
Aile Fertleri	83,7	86,3
Yalnız	9,5	6,3
Ev arkadaşı/ları	4,8	5,4
Sevgili/Partner	1,2	1,0
Akraba	0,4	0,4
Sokakta / Parkta diğer evsizlerle	0,3	0,5
Oda arkadaşı (Devlet/Özel/Vakıf Yurdu)	0,1	0,1

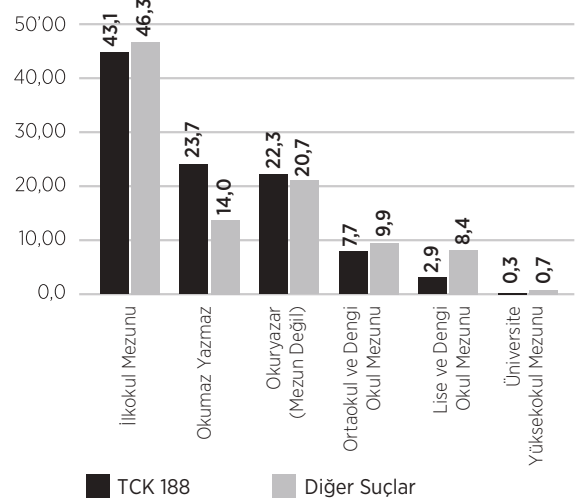
Tablo 2.3.6. Anne Meslek Dağılımı

Anne Mesleği	TCK 188	Diğer Suçlar
Ev Hanımı	91,1	85,9
Emekli	1,4	1,4
Çiçekçi	1,2	2,0
Temizlik Şirketine	0,9	0,9
Diğer Meslekler	5,4	9,8

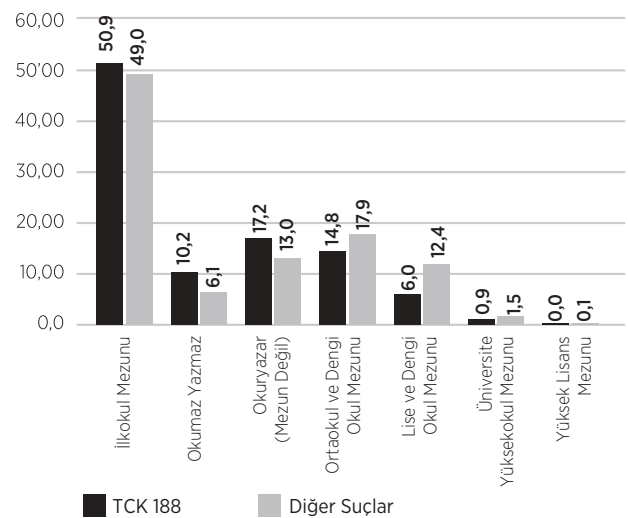
Tablo 2.3.7. Baba Meslek Dağılımı

Baba Mesleği	TCK 188	Diğer Suçlar
Emekli	22,5	18,4
Düzenli İşi Yok	16,9	18,0
Esnaf	11,0	8,0
İşsiz (Çalışmıyor)	10,1	9,6
Diğer Meslekler	39,5	46,0

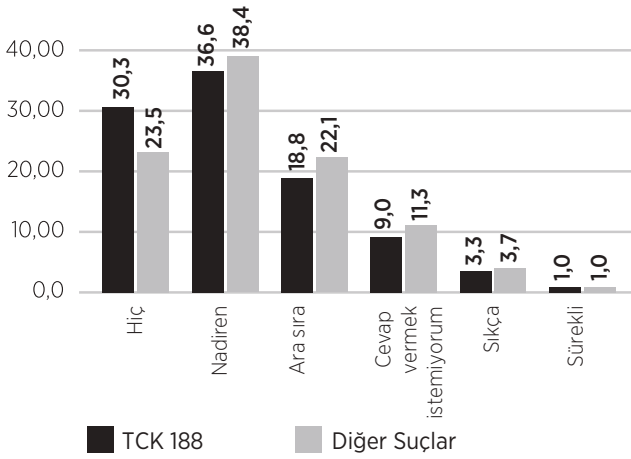
Grafik 2.3.5. Anne Öğrenim Durumu

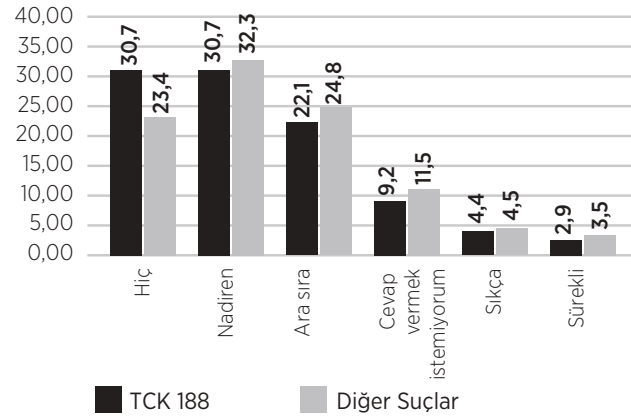
Grafik 2.3.6. Baba Öğrenim Durumu

Grafik 2.3.7. Anne ve Baba Arasında Şiddet Var Mı?

Grafik 2.3.8. Aile İçinde Şiddet Var Mı?

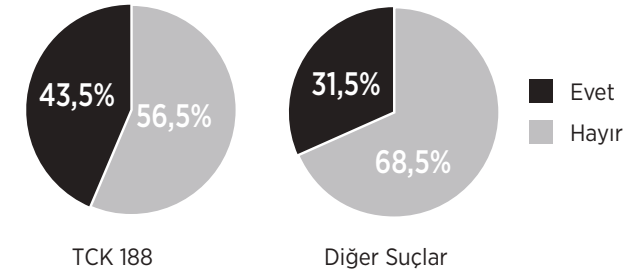
Tablo 2.3.8. Medeni Durumu

Medeni Durum	TCK 188 (%)	Diğer Suçlar (%)
Hiç evlenmedim	50,6	66,7
Evliyim	38,2	25,7
Boşandım	11,0	6,9
Eşim öldü	0,4	0,7

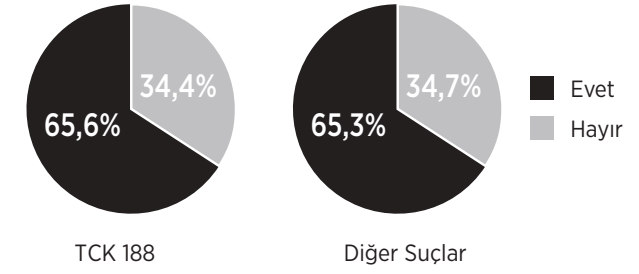
Tablo 2.3.9. İlk Kez Uyuşturucu Madde Kullandığındaki Medeni Durumu

Medeni Durum	TCK 188 (%)	Diğer Suçlar (%)
Bekardım	82,0	86,7
Evliydim	15,7	11,8
Boşanmıştım	2,2	1,4
Eşim ölmüştü	0,1	0,1

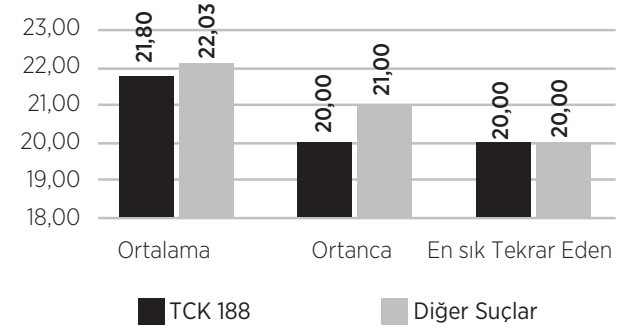
Grafik 2.3.9. Çocuğu Var Mı?

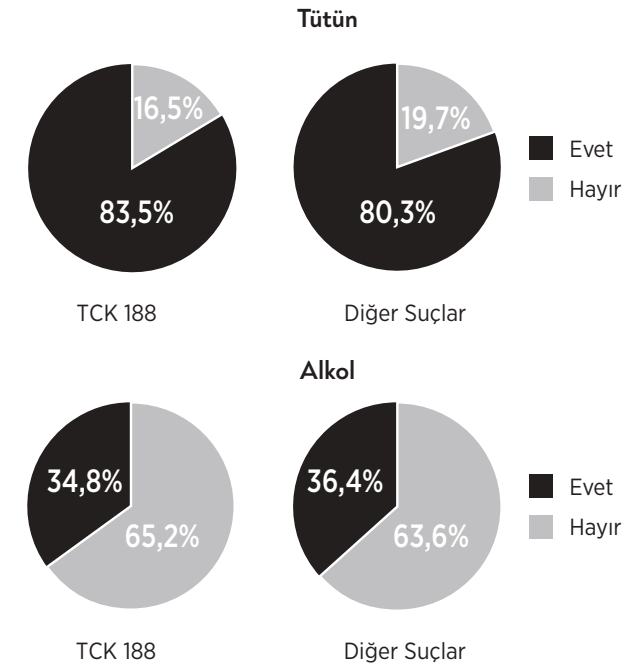
Grafik 2.3.10. Uyuşturucu Madde Denediniz mi?

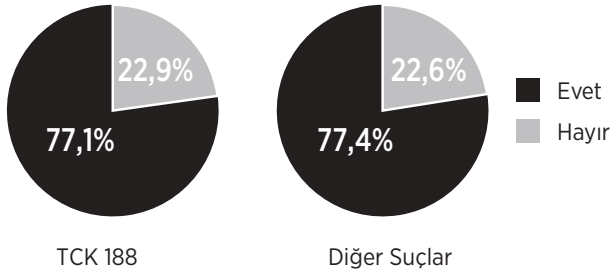
Grafik 2.3.11. Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş

Grafik 2.3.12. Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün/Alkol Kullanımı Var Mı?

Grafik 2.3.13. Uyuşturucu Madde Ele Geçti mi?

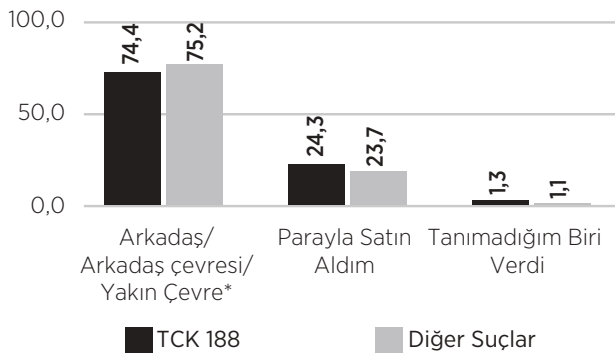
Tablo 2.3.10. İlk Denenen Uyuşturucu Madde

İlk Denenen Uyuşturucu Madde	TCK 188	Diğer Suçlar
Esrar	72,0	72,4
Metamfetamin	13,4	13,2
Eroin	5,6	4,1
Sentetik Ecza	3,4	4,3
Sentetik Kannabinoid (Bonzai)	2,8	3,6
Ecstasy	1,8	1,5
Kokain	0,5	0,2
Captagon	0,3	0,6
Afyon Sakızı	0,2	0,1

Tablo 2.3.11. Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde

Şu An Kullanılan Uyuşturucu Madde	TCK 188	Diğer Suçlar
Esrar	44,7	50,1
Metamfetamin	25,0	24,8
Şu Anda Kullanmıyorum	11,0	6,3
Eroin	8,6	6,4
Sentetik Ecza	5,0	6,2
Sentetik Kannabinoid (Bonzai)	3,5	4,5
Ecstasy	1,1	0,8
Captagon	0,7	0,6
Kokain	0,3	0,3
Afyon Sakızı	0,1	-

Grafik 2.3.14. Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli

* Yakın Çevre: aile bireyleri, akrabalar, eş veya sevgiliyi kapsamaktadır.

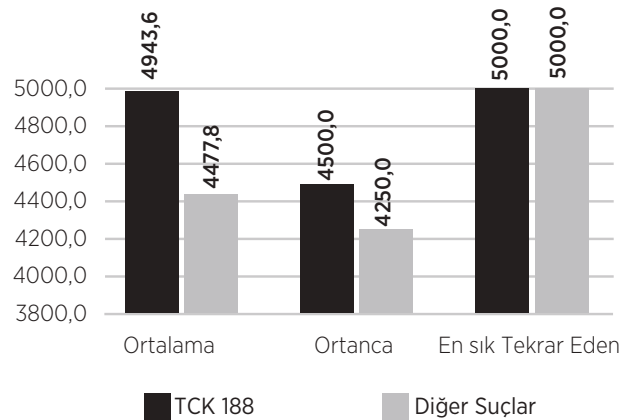
Tablo 2.3.12. Uyuşturucu Maddeyi Genel Temin Şekli

Genel Temin	TCK 188	Diğer Suçlar
Bir Sokak Satıcısından	83,4	77,6
Bir Arkadaştan	12,4	19,1
Bireysel Üretim/Yetiştirme	1,7	0,8
İnternet/Sosyal Medya	1,5	1,5
Sevgiliden/Eşten/Aile Bireyleri	1,0	1,0

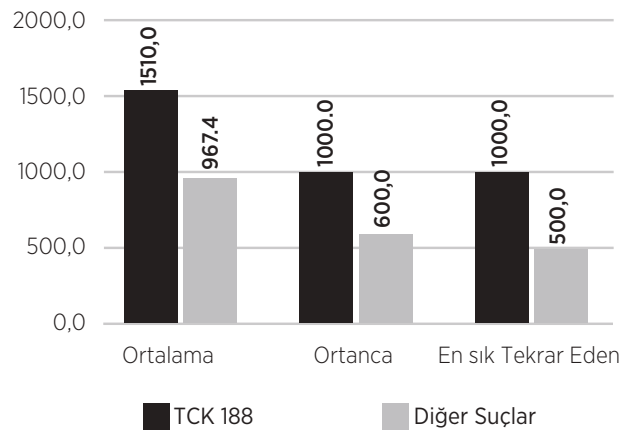
Tablo 2.3.13. Uyuşturucuya Para Harcıyor Mu?

Para Harcıyor Mu?	TCK 188	Diğer Suçlar
Para Harcıyorum	77,6	77,3
Para Harcamıyorum/Başkasından Bedelsiz Temin Ediyorum	22,4	22,7

Grafik 2.3.15. Aylık Ele Geçen Toplam Para (TL)

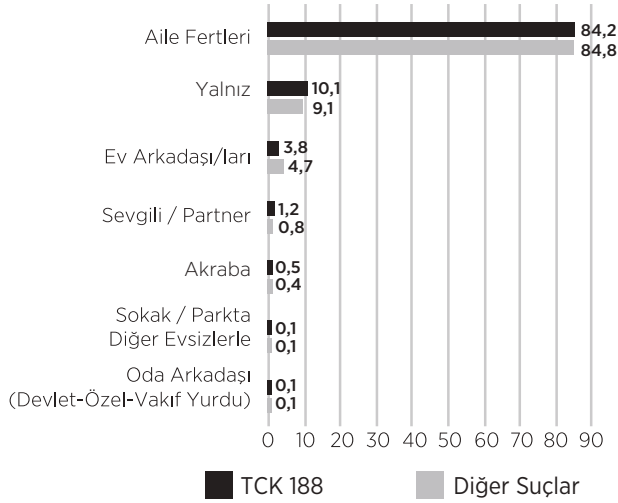
Grafik 2.3.16. Ele Geçen Aylık Kazancın Ne Kadarını Uyuşturucuya Harcıyor? (TL)

Tablo 2.3.14. Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı

Uyuşturucu Madde Kullanım Alanı	TCK 188	Diğer Suçlar
Kendi evi	52,1	46,2
Terk edilmiş yerler/Metruk binalar	22,0	20,9
Arkadaşının evi	11,0	13,4
Araba	8,8	11,4
Park	1,6	3,0
İş Yeri	1,5	1,5
Otel/Motel/Hotel	0,8	0,9
Günübirlik Evler	0,8	0,9
Mağara-Çadır vb. Yerler	0,5	0,3
Otopark	0,4	0,3
Kahvehane/kafe vb.	0,4	0,3
Ev partileri	0,3	0,6
Eğlence yerleri (bar, pavyon vb.)	0,2	0,5
Mezarlık	0,2	0,3
Umumi Tuvalet	0,1	0,3
Okul	0,1	0,1

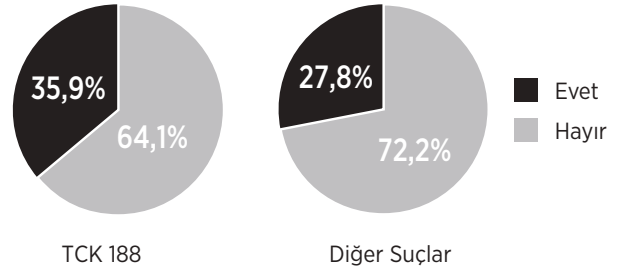
Grafik 2.3.17. Uyuşturucu Maddeyi Kendi Evinde Kullananlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?

Tablo 2.3.15. Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni

Başlama Nedeni	TCK 188	Diğer Suçlar
Merak	29,7	33,5
Özenme	21,5	22,6
Arkadaş Israrı	18,2	12,4
Kişisel Sorunlarım Nedeniyle	13,7	13,9
Aile İçi Sorunlar Nedeniyle	9,3	7,9
Eğlence/Keyif	6,8	8,7
Başkaca Hastalıklar	0,7	0,5
İnternet/Sosyal Medya/Televizyon/Sinema	0,1	0,5

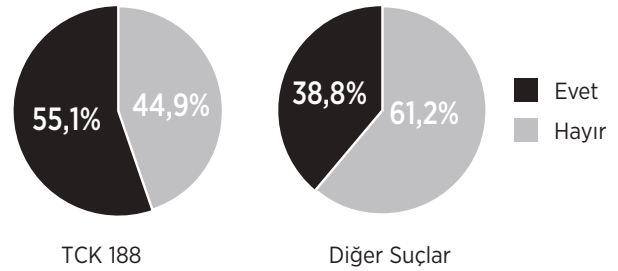
Grafik 2.3.18. Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi?

Tablo 2.3.16. Tedavi Olmak İstiyor Mu?

Tedavi Olmak İster Misiniz?	TCK 188	Diğer Suçlar
Tedavi olmak isterim	40,3	34,4
Bağımlı değilim	36,3	40,9
Kendim bırakabileceğimi düşünüyorum	9,6	10,3
Halimden memnunum / Tedavi olmak istemiyorum	9,2	10,6
Tedavinin işe yarayacağını düşünmüyorum	1,9	1,8
Tedaviye ulaşmak zor ve özel sektörde tedavi olacak maddi gücüm yok	1,4	1,0
Tedavim devam ediyor	1,3	1,0

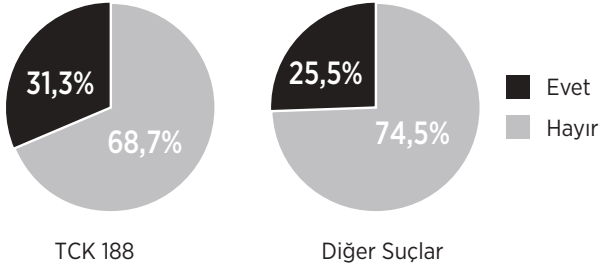
Grafik 2.3.19. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlükle Karşılaştı mı?

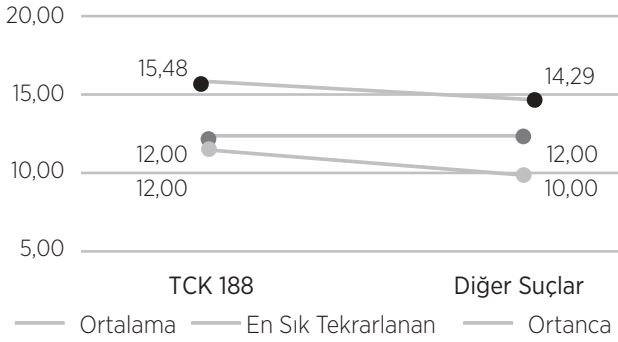
Tablo 2.3.17. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlükle Karşılaştı?

Karşılaşılan Sosyal Güçlük	TCK 188	Diğer Suçlar
Aile ilişkilerim bozuldu	73,1	77,1
Arkadaşlarımla ilişkilerim bozuldu	17,6	14,4
Çevremde yalnız bırakıldım	3,9	3,3
İşten çıkarıldım/İş yerinde problem yaşadım	3,2	3,8
Fiziksel şiddete maruz kaldım	1,6	0,7
İkamet ettiğim yerden çıkarıldım/kovuldum	0,4	0,4
Okuldan atıldım	0,2	0,3

Grafik 2.3.20. Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığından Haberi Var Mı?

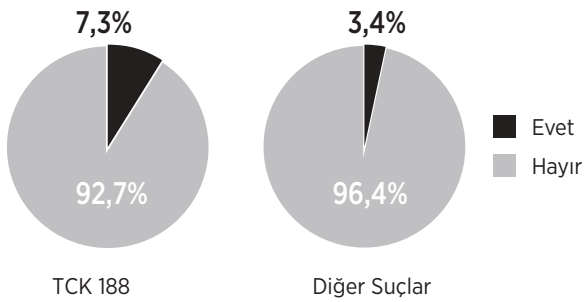
Grafik 2.3.21. Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığını Kaç Ay Sonra Öğrendi?

Tablo 2.3.18. Aile Fertlerinizden Uyuşturucu Madde Kullandığını İlk Kim Öğrendi?

Aile Ferdi	TCK 188	Diğer Suçlar
Anne	50,2	56,6
Baba	18,0	14,8
Kardeş	16,3	14,0
Eş	15,5	14,6

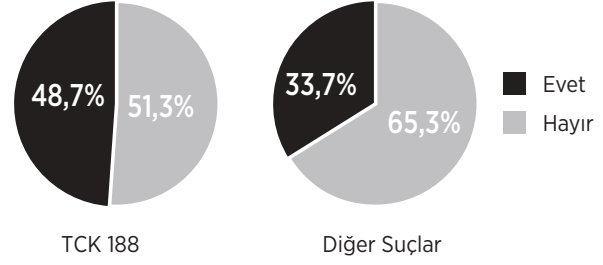
Grafik 2.3.22. Sizin Haricinizde Aile Fertlerinden Uyuşturucu Madde Kullanan Var Mı?

Tablo 2.3.19. Sizin Haricinizde Aile Fertlerinden Uyuşturucu Madde Kullanan Birey

Ailede Kullanan Birey	TCK 188	Diğer Suçlar
Kardeş	80,2	77,1
Eş	10,0	6,5
Baba	7,5	12,8
Anne	2,3	3,6

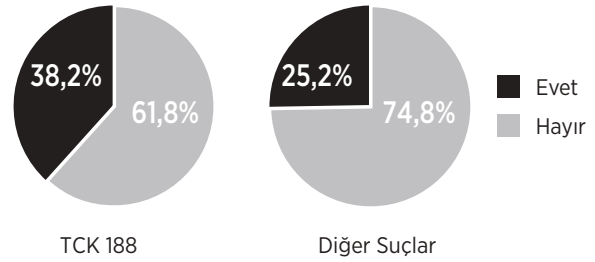
Grafik 2.3.23. Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü?

Tablo 2.3.20. Hangi Suç Türünden İşlem Gördü?

Uyuşturucudan İşlenen Suç	TCK 188	Diğer Suçlar
TCK 191	63,4	87,4
TCK 188	34,5	11,9
TCK 190	0,8	0,4
2313 SKM	0,5	0,3

Grafik 2.3.24. Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü?

Tablo 2.3.21. Hangi Farklı Suç Türünden İşlem Gördü?

Geçmişte İşlenen Suç	TCK 188	Diğer Suçlar
Kişilere Karşı Suçlar	51,6	53,4
Mala Karşı Suçlar	34,0	38,6
6136 SKM	14,0	7,8
3713 SKM	0,4	0,2

DEĞERLENDİRME

Türk Ceza Kanunu (TCK) 188 Şüpheli Profil Analizi

Günümüz dünyasında uyuşturucu ile mücadele çabaları içerisinde özellikle son dönemlerde öne çıkan çalışmalardan biri de cinsiyete göre madde kullanım eğilimlerinin belirlenmesidir. Bu yönde yapılacak ulusal çalışmalara katkı sağlaması yönünde Narkolog 2023 Analiz Raporu çerçevesinde "Türk Ceza Kanunu (TCK) 188 ve Diğer Suçlara Göre Madde Kullanım" profili de incelenmiştir.

Türk Ceza Kanunu (TCK) 188 şüpheli profili ile ilgili olarak;

- Genel olarak uyuşturucu kullanımı ve suçlarında erkek egemen bir durum söz konusudur. TCK 188 şüphelilerinde kadınların oranının yüksek olduğu görülmektedir.
- TCK 188'den işlem gören şüphelilerin, diğer suç şüphelilerine göre öğrenim düzeylerinin düşük olduğu görülmekle beraber, benzer şekilde TCK 188 şüphelilerinin anne ve baba öğrenim durumlarına bakıldığında, diğer suç şüphelilerin ebeveynlerinden daha düşük bir öğrenim durumu gözlemlenmektedir.
- Anne baba arası ve aile içi şiddet durumu TCK 188 şüphelilerinde diğerlerine oranla daha düşüktür.
- TCK 188'den işlem gören şüphelilerin madde kullanımında ortalama başlama yaşı diğer suç şüphelilerine göre daha düşüktür. TCK 188 suç şüphelilerinin %66,3'ü geçmişte TCK 191 kullanma suçundan adli işlem yapıldığını ifade etmiştir. Kullanıcılarda satıcı olma potansiyeli yüksektir.
- Ticaret şüphelilerinde mevcutta kullanılan maddelerden eroin ve metamfetamin oranı diğerlerine göre yüksektir. Bu durum, tedavi olmak istiyorum diyenlerin yüksekliğini ve bağımlı değilim diyenlerin oranın düşüklüğünü açıklayabilir.
- Bu grupta göze çarpan bir diğer nokta ise TCK 188'den işlem gören şüphelilerin, iş durumu itibarıyla "işim yok çalışmıyorum/geçimimi başkaları sağlıyor" diyenlerin oran yüksekliği dikkat çekmektedir.

- Medeni durumu sorusuna evliyim ve boşandım diyenlerin oranı diğerlerinden daha yüksektir.
- Önemli bir husus ise TCK 188'den işlem gören şüphelilerin yalnız yaşayanların, boşananların ve ilk madde denediğinde evlilerin oranı yüksektir.
- Madde kullandığını söyleyen ticaret suçlularının başlama yaşı ortalaması ve ortanca yaş diğerlerinden daha düşüktür.
- Uyuşturucu kullanmadan önce tütün kullanımı daha yüksek, alkol kullanımı daha düşüktür.
- Genel madde temininin bir sokak satıcısından aldığını söyleyenlerin oran yüksekliği ile uyuşturucuya harcadığı paranın fazla ifade edilmesi ticaret suçundan kaçma çabası olarak görülmüş ve samimiyetsiz bulunmuştur.
- Başlama nedenine arkadaş ısrarı diyenlerin oran yüksekliği, sosyokültürel çevrelerindeki olumsuzlukları ifade edebilir.
- Madde kullandığından ailesinin haberi olduğunu söyleyenlerin oranı daha fazladır.
- Ailesinde uyuşturucu kullanan oranı daha yüksektir. Dolayısıyla madde kullanım sorunu aile içinde gelişmiş olabilir.

Bu gruptaki kullanıcılarda uyuşturucu madde kullanımı sadece uyuşturucu suçlarını değil, beraberinde farklı türden birçok suçu da beraberinde getirmekle beraber "geçmişte farklı suçlardan adli işlem gördüğünü" söyleyenlerin oranı diğerlerine göre fazladır. Şiddet suçlarını çağrıştırmaları bakımından 6136 sayılı kanuna muhalefet suçundaki oranın yüksekliği dikkat çekicidir.

Mevcut çıktıların uyuşturucu ile mücadele eden tüm çevrelerce alana ilişkin hazırlayacakları önleme projelerinin önceliklerinin belirlenmesinde ve akademik metin hazırlıklarında gereksinim duyabilecekleri birçok konuda bilgi ihtiyacının karşılanması adına faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

2.4. Cinsiyete Göre Madde Kullanıcısı Profil Analizi

Çalışma 2022 yılını kapsamaktadır. Madde kullandığını beyan eden kadınlar ile madde kullandığını beyan eden erkekler kıyaslanmıştır. Anketimiz, şüpheliler hakkında yürütülen adli işlemler tamamlandıktan sonra ve tamamıyla gönüllülük esasına göre uygulanmaktadır.

Rapordaki bulgular mükerrer veriler hariç tutularak, "Hayatının herhangi döneminde madde kullandığını beyan eden" 1.947 (%6,2) kadın ile 29.459 (93,8) erkek kullanıcı verileri kıyaslaması ile hazırlanarak çıkarılmıştır.

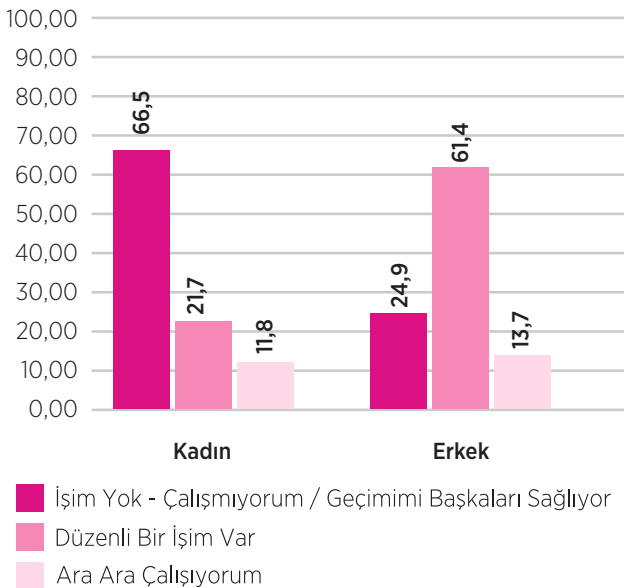
Tablo 2.4.1. İkamet Yeri

İkamet Yeri	Kadın (%)	Erkek (%)
İl Merkezi - Merkez İlçe	81,1	79,3
İlçe	18,0	19,3
Köy	0,6	1,1
Kasaba	0,3	0,3

Tablo 2.4.2. Öğrenim Durumu

Öğrenim Durumu	Kadın (%)	Erkek (%)
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunu	32,4	35,9
Lise Mezunu	30,8	27,4
İlkokul Mezunu	22,1	30,7
Üniversite - Yüksekokul Mezunu	10,4	3,4
Okumaz-Yazmaz	2,4	1,3
Okuryazar (Mezun Değilim)	1,6	1,2
Yüksek Lisans - Doktora Mezunu	0,3	0,1

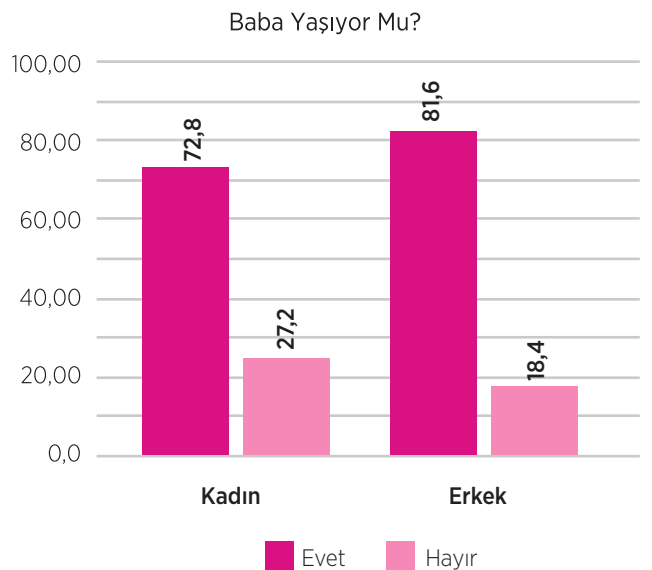
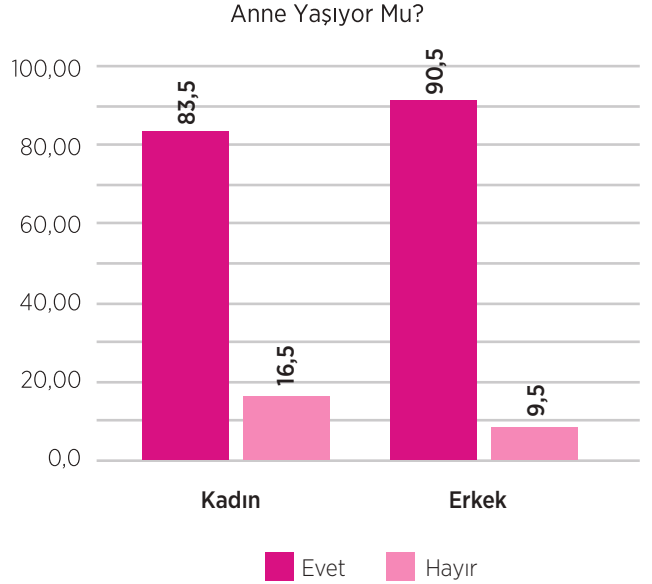
Grafik 2.4.1. İş Durumu

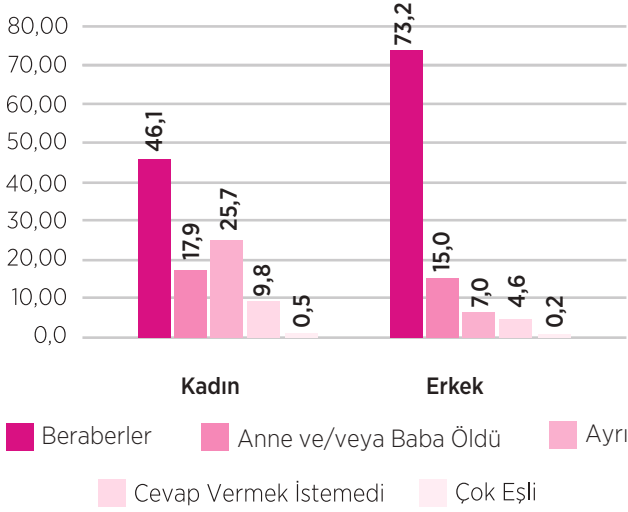
Tablo 2.4.3. İş Durumuna Göre Meslek Dağılımı

Meslek Grupları	Kadın (%)	Erkek (%)
Garson	12,1	2,6
Kasiyer	9,2	1,2
Güzellik Uzmanı/Kuaför	9,0	1,1
İşçi	6,9	13,6
Temizlik Şirketinde	6,9	0,9
Konsomatris	6,1	-
Aşçı	2,9	1,1
Satış Elemanı	2,8	0,4
Esnaf	2,0	4,2
Seyyar Satıcısı	2,0	3,1
Diğer Meslekler	40,1	71,8

Grafik 2.4.2. Anne / Baba Yaşiyor Mu?

Grafik 2.4.3. Anne ve Baba Birliktelik Durumu

Tablo 2.4.4. Kiminle Birlikte Yaşıyor

Kiminle Birlikte Yaşıyor?	Kadın (%)	Erkek (%)
Aile Fertleri	64,2	88,9
Yalnız	14,3	7,1
Ev arkadaşı/ları	10,4	2,7
Sevgili/Partner	7,9	0,6
Akraba	1,6	0,4
Sokakta/Parkta Diğer Evsizlerle	1,3	0,3
Oda arkadaşı (Devlet/Özel/Vakıf Yurdu)	0,3	0,1

Tablo 2.4.5. Anne / Baba Meslek Dağılımı

Anne Meslek	Kadın (%)	Erkek (%)
Ev hanımı	76,7	91,8
Aşçı	3,3	0,8
Çiçekçi	3,0	0,9
Diğer Meslekler	17,0	6,5

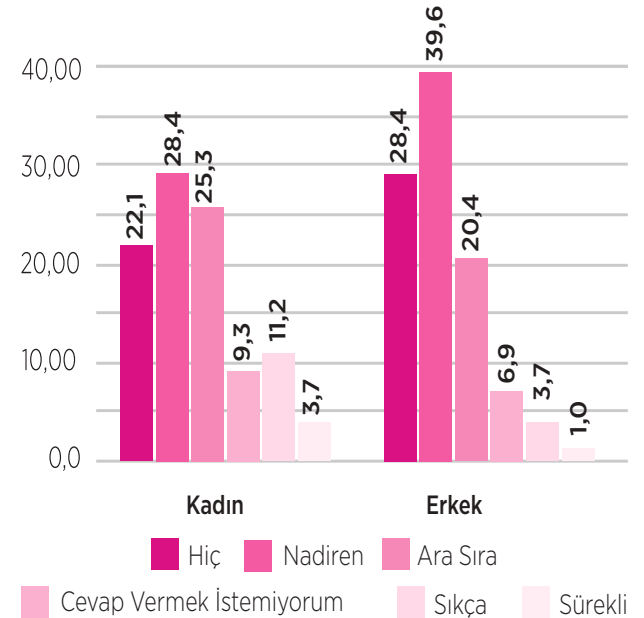
Baba Meslek	Kadın (%)	Erkek (%)
Düzenli işi yok	18,7	16,7
Emekli	17,2	22,6
İşsiz	11,8	9,2
Diğer Meslekler	52,3	51,5

Tablo 2.4.6. Anne / Baba Öğrenim Durumu

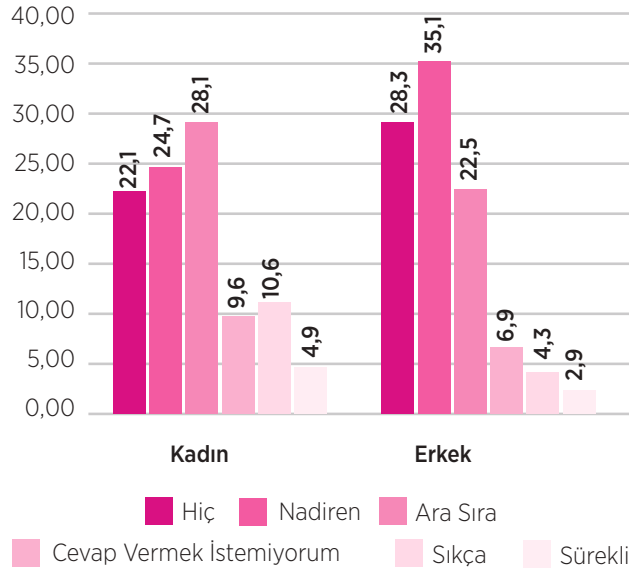
Anne Öğrenim Durumu	Kadın (%)	Erkek (%)
İlkokul Mezunu	42,5	46,6
Okuryazar (Mezun Değilim)	16,9	23,7
Lise Mezunu	15,6	3,9
Okumaz-Yazmaz	12,5	17,1
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunu	10,9	8,2
Üniversite - Yüksekokul Mezunu	1,6	0,5

Baba Öğrenim Durumu	Kadın (%)	Erkek (%)
İlkokul Mezunu	41,7	53,7
Lise Mezunu	18,3	7,4
Ortaokul ve Dengi Okul Mezunu	17,9	16,7
Okuryazar (Mezun Değilim)	14,1	14,9
Okumaz-Yazmaz	5,1	6,0
Üniversite - Yüksekokul Mezunu	2,8	1,3
Yüksek Lisans - Doktora Mezunu	0,1	-

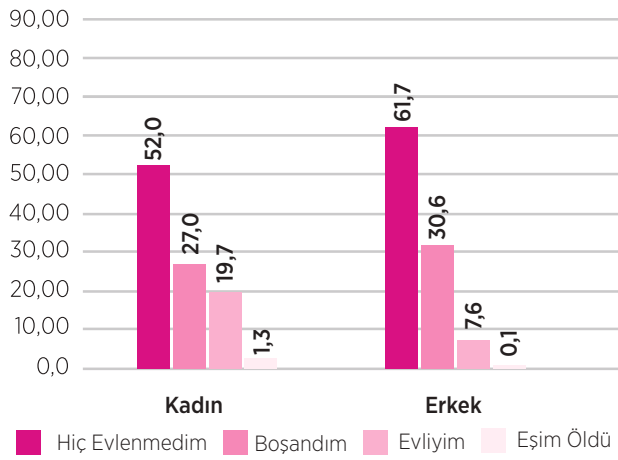
Grafik 2.4.4. Anne ve Baba Arasında Şiddet Var mı?

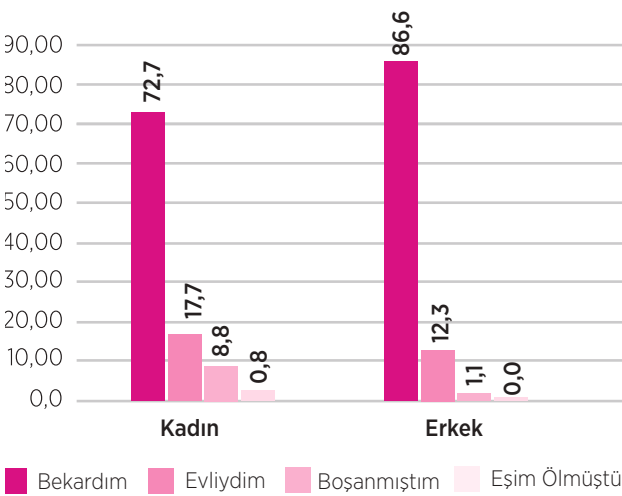
Grafik 2.4.5. Aile İçinde Şiddet Var Mı?

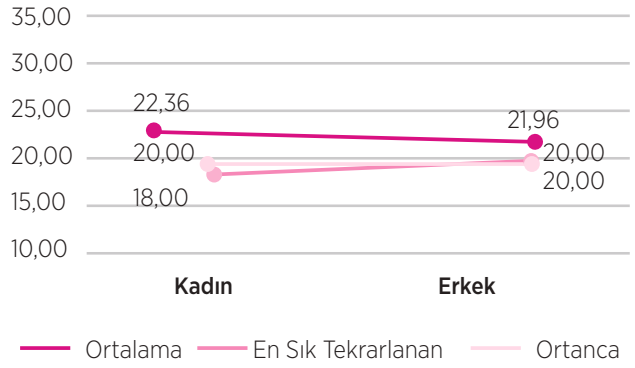
Grafik 2.4.6. Medeni Durumu

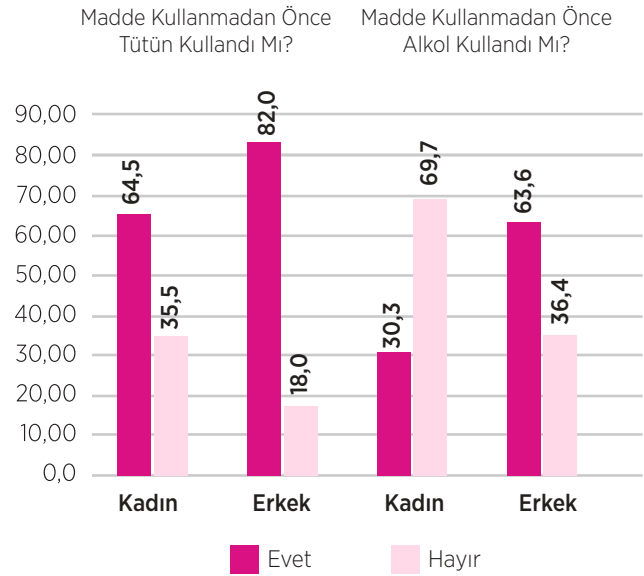
Grafik 2.4.7. İlk Kez Uyuşturucu Madde Kullandığındaki Medeni Durumu

Grafik 2.4.8. Uyuşturucu Maddeyi Kullanmaya Başladığı Yaş

Grafik 2.4.9. Uyuşturucu Madde Kullanmadan Önce Tütün ve Alkol Kullanımı Var Mı?

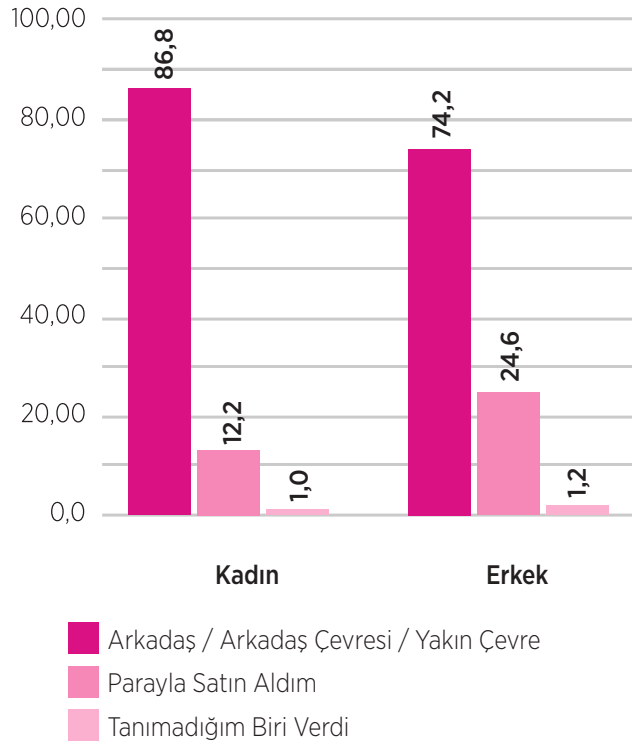
Tablo 2.4.7. İlk Denenen Uyuşturucu Madde

İlk Denediği Uyuşturucu Madde	Kadın (%)	Erkek (%)
Esrar	46,3	74,1
Metamfetamin	26,9	12,3
Sentetik Ecza	9,2	3,8
Eroin	7,7	4,2
Ecstasy	5,3	1,3
Sentetik Kannabinoid (Bonzai)	3,4	3,5
Kokain	0,7	0,2
Captagon	0,4	0,5
Afyon Sakızı	0,1	0,1

Tablo 2.4.8. Şu Anda Kullanılan Uyuşturucu Madde

Hâlihazırda Kullandığı Uyuşturucu Madde	Kadın (%)	Erkek (%)
Metamfetamin	34,1	24,2
Esrar	34,0	50,2
Kullanmıyorum	11,7	7,0
Eroin	8,7	6,7
Sentetik Ecza	8,3	5,8
Sentetik Kannabinoid (Bonzai)	2,0	4,4
Ecstasy	0,8	0,8
Kokain	0,2	0,4
Captagon	0,1	0,5
Afyon Sakızı	0,1	-

Grafik 2.4.10. Uyuşturucu Maddeyi İlk Temin Şekli

Tablo 2.4.9. Uyuşturucu Maddeyi Kullanım Alanı

Uyuşturucu Madde Kullanım Alanı	Kadın (%)	Erkek (%)
Kendi evi	58,7	46,6
Arkadaşının evi	23,5	12,3
Terk edilmiş yerler/Metruk binalar	7,2	22,0
Araba	3,6	11,3
Otel/Motel/Hotel/Günöbirlik Evler	2,8	0,8
Ev partileri	1,1	0,5
Park	0,8	2,8
Eğlence yerleri (bar, pavyon vb.)	0,7	0,4
İş Yeri	0,5	1,6
Kahvehane/kafe vb.	0,3	0,3
Otopark	0,2	0,4
Okul	0,2	0,1
Mağara/Çadır vb. Yerler	0,1	0,4
Mezarlık	0,1	0,3
Umumi Tuvalet	0,1	0,2
Alışveriş Merkezi (AVM)	0,1	-

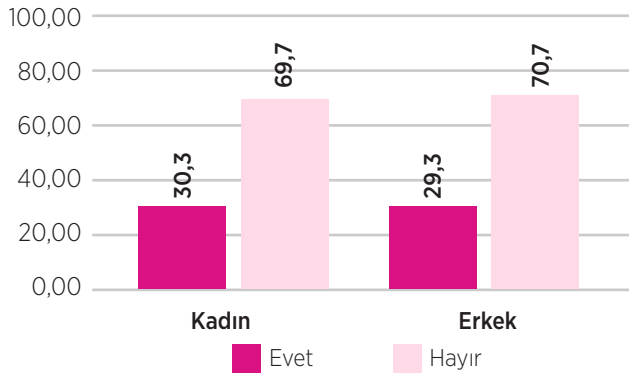
Tablo 2.4.10. Uyuşturucu Maddeyi Kendi Evinde Kullananlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?

Uyuşturucu Maddeyi Kendi Evinde Kullananlar Kiminle Birlikte Yaşıyor?	Kadın (%)	Erkek (%)
Aile Fertleri	63,3	85,3
Yalnız	16,2	10,1
Ev arkadaşı/ları	9,3	3,3
Sevgili/Partner	9,2	0,8
Akraba	1,7	0,4
Sokakta/Parkta Diğer Evsizlerle	0,3	0,1

Tablo 2.4.11. Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedeni

Uyuşturucuya Başlama Nedeni	Kadın (%)	Erkek (%)
Kişisel sorunlarım nedeniyle	20,1	13,5
Merak	19,7	33,5
Aile içi sorunlar nedeniyle	16,2	7,7
Özenme	15,4	22,7
Arkadaş ısrarı	12,7	13,7
Eğlence/Keyif	12,3	8,1
İnternet/Sosyal Medya/Televizyon/Sinema	2,6	0,3
Başkaca hastalıklar	1,0	0,5

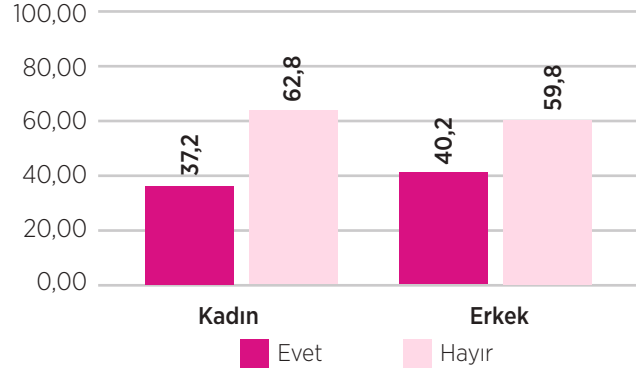
Grafik 2.4.11. Uyuşturucu Maddeyi Kendi İsteğiyle Bırakmayı Denedi Mi?

Tablo 2.4.12. Tedavi Olmak İstiyor Mu?

Tedavi Olmak İster Misiniz?	Kadın (%)	Erkek (%)
Bağımlı değilim	44,4	39,7
Tedavi olmak isterim	28,4	36,1
Halimden memnunum / Tedavi olmak istemiyorum	13,1	10,1
Kendim bırakabileceğimi düşünüyorum	8,6	10,3
Tedavinin işe yarayacağını düşünmüyorum	2,7	1,7
Tedaviye ulaşmak zor ve özel sektörde tedavi olacak maddi gücüm yok	1,8	1,0
Tedavim devam ediyor	1,0	1,1

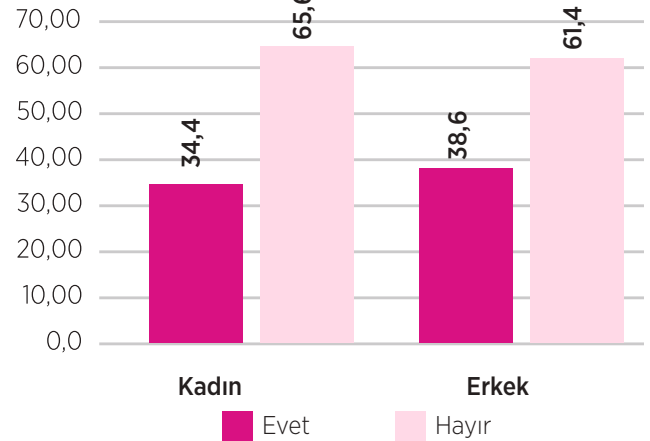
Grafik 2.4.12. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Sosyal Güçlkle Karşılaştı mı?

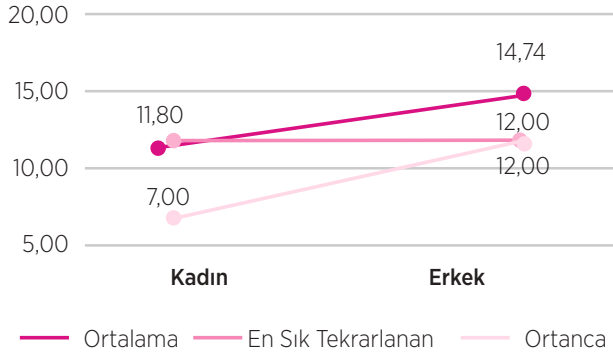
Tablo 2.4.13. Uyuşturucu Madde Kullandığı İçin Ne Tür Sosyal Güçlkle Karşılaştı?

Ne Tür Sosyal Güçlkle Karşılaştı?	Kadın (%)	Erkek (%)
Aile ilişkilerim bozuldu	73,4	76,4
Arkadaşlarımla ilişkilerim bozuldu	14,8	15,2
İşten çıkarıldım/İş yerinde problem yaşadım	4,4	3,6
Çevremde yalnız bırakıldım	3,7	3,4
Fiziksel şiddete maruz kaldım	1,7	0,8
İkamet ettiğim yerden çıkarıldım/kovuldum	1,4	0,3
Okuldan atıldım	0,6	0,3

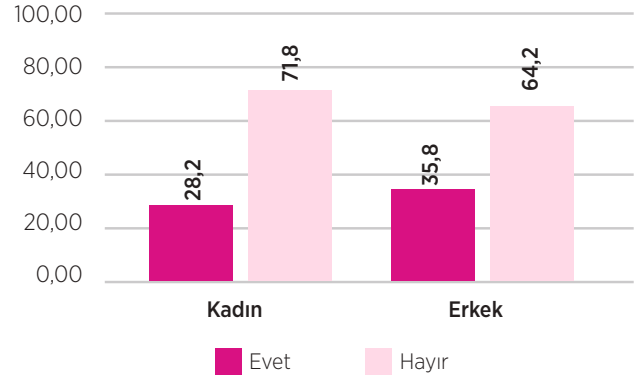
Grafik 2.4.13. Ailenizin Uyuşturucu Madde Kullandığınızdan Haberi Var mı?

Grafik 2.4.14. Aileniz Uyuşturucu Madde Kullandığınızı Kaç Ay Sonra Öğrendi?

Grafik 2.4.16. Geçmişte Farklı Bir Suçtan Adli İşlem Gördü Mü?

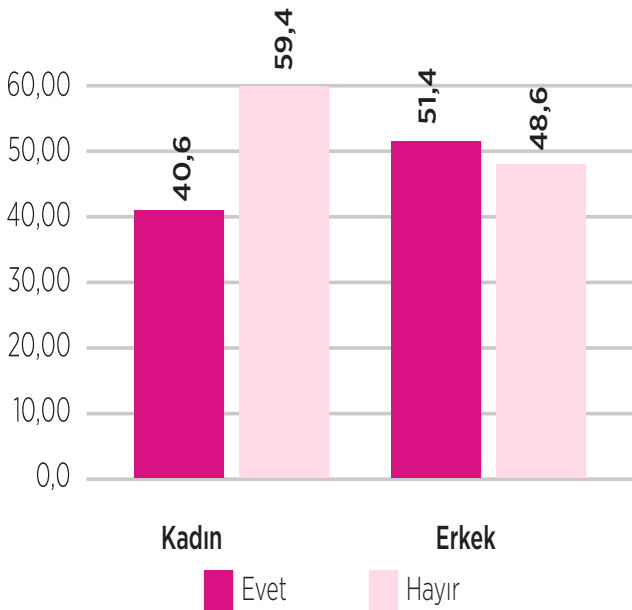
Tablo 2.4.14. Aile Fertlerinden Uyuşturucu Madde Kullandığınızı İlk Kim Öğrendi?

Aile Ferdi	Kadın (%)	Erkek (%)
Anne	59,2	54,8
Eş	15,4	14,8
Baba	13,8	15,7
Kardeş	11,7	14,7

Tablo 15. Hangi Farklı Suç Türünden İşlem Gördü

Geçmişte İşlenen Suç	Kadın (%)	Erkek (%)
Kişilere Karşı Suçlar	58,4	52,4
Mala Karşı Suçlar	38,5	37,9
6136 SKM	3,1	9,4
3713 SKM	-	0,3

Grafik 2.4.15. Geçmişte Uyuşturucu Suçlarından Adli İşlem Gördü Mü?

DEĞERLENDİRME

Cinsiyete Göre Madde Kullanıcı Profili

Günümüz dünyasında uyuşturucu ile mücadele çabaları içerisinde özellikle son dönemlerde öne çıkan çalışmalardan biri de cinsiyete göre madde kullanım eğilimlerinin belirlenmesidir. Bu yönde yapılacak ulusal çalışmalara katkı sağlaması yönünde Narkolog 2023 Analiz Raporu çerçevesinde “Cinsiyete Göre Madde Kullanım” profili de incelenmiştir.

Örnekleme içerisinde %6'nın üzerine bir orana sahip kadın kullanıcıların, profil ve madde kullanım eğilimleri bakımından yaklaşık %94 orana sahip erkek kullanıcılara göre önemli farklılıklara sahip oldukları görülmüştür.

Cinsiyet profili ile ilgili olarak;

- Kadınlarda erkeklere göre lise ve üniversite - yükseköğretim mezunlarının fazla olduğu, benzer şekilde kadın kullanıcıların anne ve baba öğrenim durumlarına bakıldığında, erkek kullanıcıların ebeveynlerinden daha yüksek bir öğrenim durumu gözlemlenmektedir.
- Madde kullanan kadınların erkeklere göre, uyuşturucu maddeye başlama yaş ortalaması daha yüksektir. Madde kullanmaya başlama sebeplerinde “bir sorun”, “arkadaş ısrarı” ve “eğlence/keyif” sebebi ile başlama oranının kadınlar arasında yaygın olduğu görülmektedir.
- İlk denenen maddelere bakıldığında kadın kullanıcıların, erkeklere göre çok daha ağır uyuşturucular ile başladığı ve devam ettiği dikkat çekmektedir. Metamfetamin, sentetik ecza, eroin, kokain ve ecstasy gibi uyuşturucu maddelerle kullanıma başlama ve devam etme erkeklere göre çok yaygındır. Erkeklerde ise kadınların aksine esrar ön plana çıkmaktadır.
- Madde kullanımı sebeplerinde işsizliğin bir sebep olduğu fakat doğrudan etkili olmadığı söylenebilir. Ancak kadınlardaki işsizlik oranı erkeklere göre çok daha fazladır. Çalışan kadınlara bakıldığında en sık görülen meslekler, garsonluk, işçi, güzellik uzmanı/kuaförlük ve kasiyerliktir. Ayrıca bu gruptaki kullanıcıların anne mesleği incelendiğinde “ev hanımı” oranı, erkeklere oranla daha düşüktür.

- Kadın kullanıcıların aile yapısı incelendiğinde çarpıcı sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Anne - baba arası şiddet ve aile içi şiddet, erkek kullanıcılarına göre çok fazladır. Kadınların hem mevcut hem de maddeyi ilk denediği zamanki medeni durumunda evli veya boşanmış olanların yüksek olması, genel anlamda evli kadınların uyuşturucu kullanımı bağlamında daha riskli grup olduğu yönünde bir izlenim ortaya koymaktadır.
- Kadın kullanıcılarda yalnız yaşama, ev arkadaşı ile yaşama ve sevgili/partner ile yaşama oranı erkek kullanıcılarına göre daha fazla olduğu görülmektedir. Erkeklerde ise tam aksine aile bireyleri ile birlikte yaşayanların daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Kadınlardaki ilk temin şeklinde “arkadaş/arkadaş çevresi/yakın çevre verdi” diyenlerin oranı yüksek iken erkeklerde “parayla satın aldım” temin etme şekli ön plana çıkmaktadır.
- Madde kullanım alanlarına bakıldığında kadınların, “kendi evinde”, “arkadaşının evinde”, “ev partilerinde” ve “otel/motel/ hotel/günübirlik evlerde” kullanım oranı fazladır. Kendi evinde madde kullanan kadınlarda “yalnız”, “sevgili/partner ile” ve “ev arkadaşı ile” yaşıyorum diyenlerin oranının erkeklere göre çok daha fazla olduğu görülmektedir.
- Yine, uyuşturucu dışında başka bir suçtan adli işlem görme oranı kadınlarda daha düşüktür. Ancak farklı bir suça karıştığını söyleyenlerde “kişilere karşı işlenen suçlar” ve “mala karşı işlenen suçların” fazlalığı dikkat çekmektedir.

Mevcut çıktılarının uyuşturucu ile mücadele eden tüm çevrelerce alana ilişkin hazırlayacakları önleme projelerinin önceliklerinin belirlenmesinde ve akademik metin hazırlıklarında gereksinim duyabilecekleri birçok konuda bilgi ihtiyacının karşılanması adına faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

SONUÇ

Uyuşturucu ile mücadele; önleme/eğitim, arzla mücadele, tedavi ve rehabilitasyon aşamalarında eş zamanlı etkin mücadeleyi gerektiren bütüncül bir alandır. Bu alanda yürütülen çalışmaların başarıya ulaşmasında sadece kurum/kuruluşların değil tüm toplum kesimlerinin ortak hareket etmesi gereklidir. Bu gereklilik bizleri bir yandan faaliyet alanları içerisinde bilimsel gerçekler üzerinde çalışmaya iterken diğer yandan da edinilen bilgi ve tecrübenin paydaş kurumlar ve kişilere aktarılmasına yönlendirmektedir. Uyuşturucu ile etkin mücadele, sorununun iyi anlaşılması ve çözüme ilişkin doğru yöntemlerin kullanılmasını gerektirmektedir.

Bu anlayıştan hareketle, uyuşturucu madde suçlarının arkasında yatan nedenlerin ve risk faktörlerinin belirlenmesi yoluyla uyuşturucuya karşı daha güçlü bir mücadelenin sağlanmasını amaçlayan ve sunduğu kapsamlı analizlerle alanda bir ilk olma özelliği taşıyan Narkolog Projesi hayata geçirilmiştir.

Uyuşturucu suçları ve madde kullanımı erkek egemen bir durumdur ve kadınların bundan erkeklere göre daha uzak olduğu görülmektedir.

Uyuşturucu suçlarına karışanların eğitim durumu yüksek değildir. Örneklemin ebeveyn öğrenim durumu ise lise düzeyinin altında yoğunlaşmaktadır. Örneklemin çoğunluğunun bir işi olsa da marjinal iş sektörü yoğunluktadır.

Aile içi şiddet önceki yıllara göre biraz daha yoğun görülmüştür.

Uyuşturucuya başladığında medeni hali bekar olanlar yoğunluktadır.

Tütün kullanımının madde kullanmaya dönük önemli bir basamak olduğu görülmektedir.

Dünya genelinde olduğu gibi Türkiye’de de ilk denenen uyuşturucu madde esrardır. Ancak sadece esrar kullanımında kalanların oranı düşüktür. Başka bir deyişle esrar kullanımı daha ağır uyuşturuculara geçiş için basamak niteliği taşıyabilir.

Uyuşturucu suçlarına karışanların annelerinin %90,9’u ev hanımıdır.

Uyuşturucuya başlama nedenleri arasında bulunan “merak, özenme, arkadaş ısrarı, iletişim araçları etkisi, eğlence/keyf” gibi nedenlerin, etkili bir eğitim/önleme çalışmasıyla azaltılabileceği düşünülmektedir.

Uyuşturucunun ilk temini büyük çoğunlukla bir arkadaş veya yakın çevreden yapılmaktadır.

Madde kullananların yarıya yakını kendi evinde tüketmekte, bunların büyük çoğunluğu aile fertleriyle yaşamaktadır.

Aileler çocuklarının madde kullandığını geç fark etmektedir.

Her üç kullanıcıdan biri tedavi olmak istemektedir. Bağımlı olmadığını ifade edenlerin oranı ise daha yüksektir. Kullanım sıklıklarına bakıldığında, kullanıcıların bağımlılığı kendilerine kondurmadığı görülmektedir.

Uyuşturucu kullananların çoğunluğu uyuşturucu suçlarına ve diğer suçlara karışmaktadır. Dolayısıyla bu alanda sürdürülen mücadelede madde kullanımına sadece bir sağlık problemi olarak değil, bir güvenlik sorunu olarak da bakılmasının gerekliliği sonucuna ulaşılmaktadır.

Madde kullananların kendilerinin veya anne/babalarının düşük öğrenim durumunda, çok çocuklu ailelerde ya da marjinal iş kollarında çalışıyor olmalarının dönemsel olduğu değerlendirilmektedir. Örneklemin polis tarafından hakkında adli işlem yapılanlarla sınırlıdır. Ayırt etmeden tüm toplum narkotik madde kullanımı ve sorunları açısından hedeflidir.

Mevcut çıktılarını; uyuşturucu ile mücadele eden çevrelerce alana ilişkin hazırlanacak önleme projelerinde, akademik çalışmalarda ihtiyaç duyulabilecek konularda ve vatandaşlarımızın madde bağımlılığı konusunda bilgi ve farkındalık düzeylerinin artmasında faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Narkolog Projesi 2023 Analiz Raporu, sadece uyuşturucu ile mücadele eden kurumlar veya akademik çalışmalar için değil, çocuklarını uyuşturucu bağımlılığı ve suçlarından uzak tutma arzusuna sahip ebeveynler için de kılavuz bir kaynak niteliğindedir.

Analiz ve değerlendirmelerimiz, okuyucuların yapacağı eleştiri ve katkılarla güncellenebilecektir.

NDB

NARKO

    | narkotiksmdb

NARKOTIK.POL.TR